

Szerkesztőség, Híradóhivatal és
Nyomda: Bulev Regele Ferdinánd
(József Kherceg-ut.) 4.
Telefon: 151. — Sürgönycím:
Közlöny, Arad. — Az Aradi
Nyomda vállalat tulajdona. El-
adása és rotációs nyomása.
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente
840, félévre 420, negyed-
évre 210, havonta 70 Lej.
Külföldre havonta 50 Lej.
több. —: Egyes szám 3 Lej.
Vasárnap 5 Lej. —: (Bucu-
restiben 50 bani felár.)
Hirdetések tarifa szerint —:

49-ik évfolyam, 120. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

* Kedd, 1933. május 30

Gyilkos merénylet Bucurestiben nagyikládi Tischler Mór ellen

Aláírás előtt áll a négyhatalmi paktum

A kisantant-államok válaszára vár Franciaország. — Uj megszállás fenyegeti a Ruhr-vidéket

Bécsből jelentik: Osztrák politikai körökben mély megdöbbenést váltott ki a német kormány az intézkedése, amellyel ezer márkát vízumdíj megfizetésére kötelezte minden német állampolgárt, akik Ausztriába akarnak utazni. Ausztriában ezt a rendelkezést az osztrák-német kereskedelmi szerződés durva megsértésének tekintik.

A bécsi Korrespondenz tegnap esti száma azt a szenzációs jelentést közli, hogy Dollfuss június 3-án újból Rómába utazik. Hivatalos jelentés szerint Dollfuss utjának a konkordátum aláírása a célja, beavatottak azonban úgy tudják, hogy ugyanebben az időben Rómában fog tartózkodni Gömbös magyar miniszterelnök is, aki az osztrák kancellárral együtt beható tárgyalásokat folytat Mussolinivel. A három miniszterelnök római megbeszélésének osztrák politikai körökben rendkívül nagy fontosságot tulajdonítanak és az osztrák kormány félhivatalosa, a Reichspost megemlíti azt a lengyel kormány nyilatkozatot, amely szerint a négyhatalmi paktum aláírása esetén Lengyelország nem a kisantant-hoz, hanem Magyarországhoz közeledik. A Reichspost új európai vonal kifejlődését látja és ez a vonal: Lengyelország—Magyarország—Ausztria—Olaszország.

A Magyar Távirati Iroda hivatalos jelentése szerint, azon hír, hogy Gömbös Gyula magyar miniszterelnök pünkösdkor Rómába utazik, nem felel meg a valóságnak. Itt írjuk meg, hogy Gömbös német propagandaügyi miniszter ma délelőtt Rómába érkezett, ahol az olasz külügyminisztérium képviselői, Róma kormányzója, valamint a német követség tagjai fogadták.

Megnyugodott a kisantant

Párisi jelentések szerint Herriot értesítette Daladier-t, hogy úgy pártja, mint a Kamara külügyi bizottsága ellenzi a paktum aláírását. Daladier kijelentette, hogy a szerződést csak abban az esetben írja alá, ha az magában foglalja mindazokat a biztosítékokat, amelyeket a francia javaslat tartalmaz. Tardieu csoportja és a szenátus külügyi bizottsága szintén a szerződés aláírása ellen foglal állást.

A Matin genfi tudósítója úgy értesül, hogy a kisantant erős ellenkezés után beletörött a négyhatalmi egyezmény aláírásába.

A négyhatalmi egyezményrel együtt bizonyos kezességi jegyzőkönyvet írnak alá, amelyet diplomáciai jegyzékké átalakítva nyújtanak át Romániának, Csehszlovákiának, Jugoszláviának, Olaszországnak, Németországnak és Angliának.

A párisi Le Journal genfi tudósítója úgy értesült, hogy a londoni konferenciát két-három hetes vita után, Genfben folytatják. Ez főleg azt a célt szolgálja, hogy a gazdasági és katonai leszerelésről párhuzamosan folytathassanak tanácskozásokat. A Népszövetség főtárgysága az értekezlet színhelyének megváltoztatását azzal indokolja, hogy a Népszövetség

sem rendelkezik kellő személyzettel két ilyen fontos konferencia adminisztrációjának elvégzésére.

A Lidove Noviny Prágából azt írja, hogy a közeli kisantant-konferencián elsősorban gazdasági kérdéseket tárgyalnak.

Francia terv a Ruhr-vidéki gyárak szétrombolására

A londoni Sunday Express értesülése szerint, a francia kormány tervet dolgozott ki a Ruhr-vidéki gyárak szétrombolására. Ezt a tervet, akkor hajtották volna végre, ha Németország ellen büntető rendelkezésre lett volna szükség. A Ruhr-vidéki gyárak szétrombolása a német fegyvergyártás megakadályozását szolgálta volna és egy emberöltőre megszüntetett volna minden ipari tevékenységet a Ruhr-vidéken. A terv keresztülvitelére a francia tiszték már meg is kapták az utasításokat, ezeket azonban egyelőre még függőben tartják. A terv végrehajtásától a franciák azért álltak el, mert Hitler ismeretes beszédében bejelentette, hogy Németország öt esztendeig mindennemű fegyverkezéstől tartózkodik.

A párisi lapok egyértelműen megállapítják, hogy a négyhatalmi paktum kérdésében a francia minisztertanács addig nem dönt, amíg a kisantant állásfoglalását nem ismeri ebben a kérdésben. A kisantant államok tudatávében kedden tanácskoznak erről az ügyről Prágában. Általában az a vélemény uralkodik a párisi sajtóban, hogy a négyhatalmi paktumot a francia kormány alá fogja írni.

Az utolsó szó — írja az újság, — amely a dunai helyzet rendezésére döntő kihatással bír, nem itt fog elhangzani. Egész Európa gazdasági helyzete számára fontos, — folytatja az újság, — hogy

a Duna völgyében gazdaságilag normális viszonyok jöjjenek létre. Ezt pedig Magyarország, Ausztria és Bulgária bevonása nélkül megoldani nem lehet.

Közeledésnek kell létrejönnie a különböző államok között, amelynek nemcsak gazdasági, hanem politikai is kell lennie.

— Ha kell, — írja a Lidove Noviny, — akkor áldozatokat is kell hozni a cél érdekében. A gazdasági szükségszerűség parancsaira hallgatunk kell és nem szabad elutasító magatartást tanúsítanunk olyan kérdésekben, amelyek általános érdekeket akarnak szolgálni.

A prágai városházán hétfőn este összeült a kisantant sajtó értekezlete, amelyen a román, jugoszláv és csehszlovák nemzeti sajtó reprezentánsai vettek részt. Az értekezlet ki-mondotta, hogy erélyes állást foglal a békeszerződések revíziója ellen és kötelezővé teszi a sajtó munkatársainak, hogy minden erejükkel a revíziós propaganda ellen harcoljanak.

Adósztrájk fenyeget Amerikában a Morgan-ügy miatt

Belebukik a botrányba Woodin pénzügyminiszter és Norman Davis, Amerika genfi fődelegátusa — Morgan ingyen-részvényeinek listája

Washingtonból jelentik: Határtalan izgalmak között folyik tovább a Morgan-ügy tárgyalása a szenátus vizsgálóbizottsága előtt.

Határtalan gyűlölethullám csapott fel Morgan ellen

a panama-leleplezések nyomában. A vizsgálóbizottság vezetője értesítést kapott, hogy többen merényletet terveznek Morgan ellen.

Ezért a legutóbbi tárgyalási napon fegyveres örök álltak a tárgyalóterem bejáratánál és mindenkit, aki a terembe igyekezett, átkutatták, hogy nincs-e nála fegyver.

Egyébként most már közreadták a kiosztogatott ingyenes és kedvezményes részvények pontos listáját. A fontosabb adományok a következők voltak:

Coolidge 3000 részvény, John Davis londoni nagykövet 5000 részvény, Norman Davis 500, Mrs. Parker Gilbert, a volt németországi jóvátételi biztos felesége 500, Pershing tábornok 500, Lindbergh ezredes 500, Woodin pénzügyminiszter 1000, John Raskob, a demokráta párt egyik vezére 2000, McAdoo szenátor 1000, Myron Taylor, az acélkirály 10 ezer, Albert H. Wiggin, a Chase National bank elnöke 8500.

A lista felolvasása után Pecora ügyész gyorsan így szólt Morgan cégtársához, Whitneyhez:

— Gyönyörű ajándékok! Igazán megható ez az altruizmus.

Ezután az ügyész aziránt érdeklődött, hogy ki hozta összeköttetésbe Lindberghet a bankkal. Morgan társa elmondta, hogy Lindberghet apósa, Morrow akkori mexikói nagykövet protezsálta a banknál.

Nagyon valószínű, hogy

Woodin pénzügyminiszter és Norman Davis, aki az Egyesült Államok fődelegátusa a világgazdasági konferencián, leköszön állásáról.

A megvesztegetettek neveinek leleplezése kissé megijesztette magukat a leleplezőket is. Nem számítottak arra az országos felháborodásra, amelyet okozni fognak. Eppen ezért elhatározták, hogy nem fogják nyilvánosságra hozni azt a másikat, ugyancsak szenzációt ígérő listát, amelyen mindazok szerepelnek, akiknek

száz ezer dollárnál nagyobb titkos betételek vannak a Morgan-banknál.

Különösen nagy az izgalom a kongresszus képviselői körében. A képviselőket választóik a levelek tömegével árasztják el. A választók azzal fenyegetőznek, hogy

adósztrájkba lépnek.

Azt hangoztatják, hogyha két évig nem fizetett jövedelmiadót, akkor ők, a szerényjövedelmű kisemberek szintén nem fognak fizetni.

Antirevizziós gyűlések

Aradon, Bucurestiben és a kisantant többi államaiban

Nagyarányu tömegmegmozdulás keretében között zajlott le vasárnap Aradon a revízió-ellenes gyűlés, melyen a szakértők szerint *mint egy 20—25 ezer ember vett részt a városból és a megyei falvakból*. A felvonulás már a kora délelőtti órákban megkezdődött lovasbandériumokkal és zenekarokkal, nemzetiszínű zászlók alatt és a rendezés dícséretére szolgál, hogy ez a hatalmas tömegfelvonulás minden különösebb bonyodalom nélkül ment végbe. *Arad megye svábsága is képviseltette magát* a felvonulásban a nagylaki szokolista szlovákok deputációjával egyetemben a hosszú menetben, amely festői látványt nyújtott.

Tizenegy órakor a Piata Avram Iancu felállított megafonok megkezdődtek a szónoklatok közvetítését, amelyeket rövid istentisztelet előzött meg, amelyet *Morusca* archimandrita, óbodorzi zárdafőnök celebrált. Utána *Suciu* János dr. volt miniszter, kisjenői közjegyző, a népgyűlés elnöke, majd *Lázár* Ágoston dr. megyei prefektus méltatták a nap jelentőségét. A megyei prefektus a külföldön tartózkodó *Pop C. István* kamarai elnök és *Mihalache* volt miniszter üdvözléteit tolmácsolta. Ezt követően *Morusca* archimandrita, *Pop* Iosif esperes, *Cosma* János borosjenői esperes, *Crisan* Ascaniu aradi gimnáziumi igazgató, *Radu* Cornel dr. volt Interimár-bizottsági elnök, igazgató-főorvos, *Buba* Stefan dr. nagylaki ügyvéd, *Beller* Hans sváb országgyűlési képviselő, *Kovutyly* Uros szerb főesperes, *Constantinescu* Alexandru aradi liceumi tanár, *Laza* Romulus dr. világi ügyvéd, *Petrutiu* Avram dr., *Crinic* Eugen dr. és *Valea* Iuon borosjenői bíró mondták el nagyméretű beszédeiket, amelyekben egyformán annak adtak kifejezést, hogy a román nép nem engedte megváltoztatni a fennálló politikai határokat. A demonstráció nemzeti dalok éneklése után *Suciu* dr. elnök zárószavaival ért véget a késő déli órákban, amely után a hatalmas embertömeg fegyelmezett rendű, zárt sorokban vonult újra végig, zeneszó mellett a városon a vasútállomásig, ahonnan különvonatok szállították lakhelyeikre vissza a lakosságot. A demon-

stráció nagyszabású fegyelmeztségének érdeme nagyrészt az aradi rendfenntartó közegek és hatósági vezetők, akik hivatásuk magaslatán állva, ezzel is kidomborították az antirevizziós népgyűlés jelentőségét.

Bucurestiben mintegy harmincezer ember vett részt a demonstratív népgyűlésen, amelyen *Jugoszlávia* képviselőjében *Iovanovic* volt jugoszláv miniszter, *Csehszlovákia* részéről *Slavik* Gheorghe volt miniszter jelentek meg. A népgyűlésen *Miron Cristea* patriárka elnökölt. A patriárka és a külföldi képviselők beszédei után *Volcu-Ntescu* volt miniszter tartott nagyszabású beszédet, amelyben kifejtette, hogy a kisantant-államok visszautasítanak minden olyan törekvést, amely a jelenlegi állapot megváltoztatására irányul. Negyvenhétmillió ember — mondotta — ellene szegül azoknak, akik revíziót kívánnak. Majd így folytatta beszédét:

— Tiltakozunk a békeszerződések mindennemű módosítása ellen. Egyetlen talpalatnyi területről sem mondunk le azok kedvéért.

A Semmitőszék szerint sem alkalmazható a Marzescu-törvény a sajtó-vétségekkel szemben

Clujról (Kolozsvárról) jelentik: Elvi jelentőségi döntést hozott a Legfelsőbb Semmitőszék egy kolozsvári magyar mérnök a *Marzescu-törvénybe* ütközőnek minősített sajtóvétségének ügyében. *Hexner* Béla a legutóbbi népszámlálás előtt felhívást intézett lapjában a magyar érzelmi és kulturájú zsidóság-hoz, hogy vallják magukat magyaroknak a népszámlálás alkalmával. *Hexner* ellen ezért a *Marzescu-törvény* alapján indítottak eljárást. A törvényszék *Hexner* Bélát büntösnek mondtotta ki a *Marzescu-törvény* alapján és *izgatásért hat hónapi fogházra ítélte*. A *Tábla* ezt a büntetést megváltoztatta és

akik békerevizzióra törekcszenek. Nekünk nem kell háboru. Mi a rend és a béke hívei vagyunk. A békét soha nem fogjuk felborítani, de szembeszállunk minden olyan törekvéssel, amely Európa mai térképének megváltoztatására törekszik. A védelmi háborút, ha azt ránk kényszerítik, vállaljuk.

A népgyűlés végén kívánt felszólalni *Fildermann*, az ó-királyságbeli zsidó hitközségek szövetségének elnöke. *Ellenőrizhetetlen elemek azonban a zsidó szónok beszédét megakadályozták, mire Fildermann elállott szónoklatától.*

Belgrádból jelentik: A jugoszláv fővárosban, továbbá Zágrábban és Laibachban is tartottak revízióellenes gyűléseket. Belgrádban az antirevizionista gyűlés 15 ezer ember részvételével zajlott le s azon megjelentek a román és csehszlovák delegátusok is. Utóbbiak beszédeikben kifejtették, hogy

a revíziós követelésekre nem lehet mással, csak ágyúval válaszolni,

vagy szuronyokkal és ezt a választ a tábornokok adják majd meg. Tiltakoztak tehát a revíziónak bármilyen mértéke ellen is. Egyes szónokok a leghatározottabban követelték ugyanakkor, hogy

a jugoszláv határokat terjesszék ki és csatolják Jugoszláviához mindazon területeket, ahol még jugoszlávok laknak.

Ennek alapján a szónokok Jugoszlávia részére követelték *Karinthiát, továbbá Triesztet és Görzöt.*

mindössze 3000 lej 16- és 2000 lej melletk-pénzbüntetésre ítélte az újságírókat. Most került az ügy a semmitőszék elé, azonban a semmitőszéki tárgyalásról *Hexner* előre nem értesítettek, ilyenformán sem védőügyvédet nem küldhetett, sem személyesen nem jelenhetett meg a tárgyaláson. A Semmitőszék *felmentő ítéletet* hozott. Rendkívül nagyjelentőségű a Semmitőszék *ítéletének indoklása*, amely kimondja, hogy *a Marzescu-törvény csak közvetlenül elkövetett bűncselekményekre vonatkozik, tehát nem vonatkozik a sajtóvétségek, amelyeknél hiányzik a közvetlenség.*

A leghűbb szolgál

Az Aradi Közlöny számára írta: Móra Ferenc.

Erdélyből hoztam a Cioke kutya történetét.

Apaffy Mihály őnagyságának a kutyája volt a Cioke, a szultán küldte neki egyszer ajándékba, amikor nagyon meg volt elégedve az adózattal. (Mert amikor nem volt megelégedve, akkor nem egész kutyát küldött, csak kutyabőröt, de az legalább tele volt írva szép talitarka betűkkel. A megszólítás az volt rajta, hogy „te kutyaházi!”)

Takaros agárkutya volt a Cioke, hegyes feju, kajlafüli, horgas inu, de azért a jámbor fejedelem nem igen örült meg neki.

— Őreg ember vagyok már én, nem járok nyulászni, mit küldöz nekem ilyeneket a padisáh? — mondta kelleetlenül.

Az ajándék agár azonban, mintha csak megértette volna a szót, hirtelen bukfenet vetett és ráesett a fejedelem csizmájára. Ott aztán úgy nyult végig, hogy Apaffy alig bírta kiszabadítani a lábát. Nincs az az udvaronc, aki ügyesebben tudta volna magát kellelni.

A fejedelem most már jobbkedvűen veregette meg az agár fejét.

— No, ez ugyan kitanult ebéllat, akárkihez járt iskolába.

— Megismeri a jó embert, megismeri a rosszát — magyarázta a szerencsén szolgál, aki a levelet hozta az ajándék mellé. — Körüludvarolja, aki jó, megmorogja, aki nem jó. Ez a természete a nubiai agárnak.

— No, ez akkor nagyon becses küldemény, ugy-e, urak? — fordult nevére a fejedelem a tanácsosaihoz. — Melyiktek vállalja, hogy őrajta téessék exámentet az okos kutyával?

Ezen a tanácsosok is elnevelték magukat és ők is körülcirógatták az ebet. Persze, csak úgy,

óvatosan, ujhegygyel, mert mit lehet tudni, hátha igazat mondott az a hasított füli szerencsén?

A fejedelem maga egész komolyan hitelt adott neki és különös pártfogásba vette az agarat. Mindig ott lakatta maga körül s ha jó kedve volt, még tanácsot is kért tőle. Meghallgatta az ügyesbajos ember mondókáját, aztán odahumyorított az ajtónálj apródnak, a huncut szemű Berzenczey Gergőnek:

— Tartsunk tanácsot, fiam!

Az apród kinyitotta a benyúló ajtaját és beeresztette az agarat. Akit az barátságosan körülviháncolt, az megkapta, amit kért; de akire ráviczorodott, az ugyan hiába koptatta a küszöböt.

— Nem vagy igaz ember, fiam, nem tehetek a bajodról — intette el maga előtt a fejedelem.

Az udvarnak ilyenformán sok bosszuságot szerzett a nagytudományú állat. A kenést, meg a kijárást nem most találták föl, ismerték azt már Erdély aranykorában is — de most a Cioke mind lehetetlenné tette azt. A legnagyobb protekció se használt, ha az agár jóvá nem hagyta.

— Minket most már akár szélnék is ereszthet nagyságod — dohogtak a tanácsurak.

— Ugy sincs itt most már becsülete másnak, csak az agár tanácsosnak.

Amire a jámbor fejedelem mindig filozófi nyugalommal vont vállat:

— Mit tehetek én arról, hogy ez a leghivebb szolgál? Ezt ugyan meg nem vesztegetheti seki emberfia.

Erre aztán az urak is jobbnak látták elhallgatni. Mert ami igaz, az igaz, az agárnak vékával kínálhatták volna a tallért, mégis csak azt ugatta volna meg, aki neki tetszett.

— No hát én megmutatom, hogy megugatja az a dög azt is, akit nem akar megugatni — mosolyodott el egyszer a huncut szemű Berzenczey-fiu amikor az urak kesergéseit hallgatta.

Arra akarták rábeszélni Tofelius mestert, az udvari doktort, hogy adjon a kutyának valami ételt, de az apród megnyugtatta őket, hogy tud ő annál jobbat is.

Másnap reggel alig lépett be a fejedelem a tanácsszobába, mindjárt a Cickét követelte.

— Rég itt szükköl az ajtón, nagyságos uram — mondta az apród s beeresztette az agarat.

Az pedig abban a percben olyan rettenetes üvöltésben tört ki, amilyent még nem hallott a sokat próbált tanácsház.

— Mit jelent ez, fiu? — ugrott hátra megdöbbenve a fejedelem. Az apród tisztességtudó meghajlással felelt:

— Azt jelent, nagyságos uram, hogy kettőnk közül valamelyikünk nem igaz ember.

Az agár pedig morogva, csaholva, szemét szikráztatva, fogát csattogtatva ugrott neki a gazdájának. A fejedelem egyik sarokból a másikba szökdösött, a kutya mindenütt utána. Mentől jobban csitította, annál vesztegebbül vonított és ugrott s nem is csöndesedett el addig, míg le nem kapott két nagy nyulfület a fejedelem henyedelmányának hátáról. (Ez volt a sláfrakknak régi, szép magyar neve). Azokkal aztán nagy megelégedetten bebújt a trónszék alá.

A nyulfüleket a Berzenczey-fiu tüzte a fejedelem köntösére és most lesütött szemmel várta a büntetést. A fejedelem azonban nem haragudott meg, csak fanyarul elmosolyodott.

— Illetlen tréfa volt, gyerek, de jól csináljad. Most már tudom, hogy a fejedelmek még a kutyájuknak se hihetnek.

Attól fogva az agár tanácsosból közönséges agárkutya lett, az apródnak segített nyulászni és soha egy szóval nem panaszkodott régi rangja elvesztése miatt Hanem az erdélyi ügyesbajos emberek nemsokára visszakivánták az agár tanácsost.

Hátulról lelőtték Bucurestiben Tischler Mór, az erdélyi mőc-per hőst

Véres merénylet a törvényszéki tárgyalás után. — A merénylő egy kolozsvári újságkioszk-bérlő. — Tischler állapota reménytelen

Tragikus fordulathoz érkezett a harc a csucsai erdő-rengetegek birtoka miatt

Bucurestiből jelentik: Hétfőn délután fél három óra tájban megdöbbentő merénylet történt a törvényszéki épületében. Mára tüzte ki a törvényszék nagykölödi Tischler Mór, a híres erdélyi erdőkitermelő és a mőc lakosság közötti ismeretes perének főtárgyalását, amely már hosszabb idő óta húzódik. A törvényszék ma se hozott ítéletet az ügyben, hanem a tárgyalást elhalasztotta.

Amikor a felek külfelé indultak, az egyik tanu, Jianu Emil rokkant kapitány, a kolozsvári újságkioszk bérlője

revolvért rántott s abból Tischlerre közvetlen közelről egy lövést adott le. Tischler összeesett.

Jianu a körülötte állók közrefogták és átadták az előhívott rendőrnek. Tischlert a fővárosi Brancovenesc-kórházba szállították, ahol megoperálták. Kiderült, hogy a golyó hátulról hatolt be és az elülső gyomorfalnál hagyta el a testét.

Állapota a magas kora miatt súlyos és életbenmaradásához alig van remény.

Amikor Jianu megkérdezték, hogy miért követte el tettét, így válaszolt: „Igazságot akarom tenni a mőcöknek!”

Éjszaka fél egykor jelenti az Aradi Közlöny bucuresti tudósítója: A 67 esztendő birtokos ellen elkövetett revolveres merénylet híre nagy izgalmat keltett a fővárosban. Több lap külön kiadásban számolt be a szenzációs eseményről. Nagykölödi Tischler Mór egykor hatalmas birtokokkal rendelkezett Erdélyben és Jugoszláviában. Az agrárreform során azonban birtokait kisajátították és csupán Csucsá közelében maradt meg 11 ezer holdas erdeje. A környékbeli parasztság azonban megakartta szerezni ezt az erdőt és állandóan izgatott és agitált Tischler ellen. Eljártak hivatalos fórumoknál is és a kolozsvári törvényszék előtt folyt le az erdő körül indult per. A parasztság körülvette a törvényszék épületét és kijelentette, hogy nem távozik, amíg számára kedvező ítéletet nem hoznak. A kolozsvári törvényszék ítélete kedvezőtlen volt Tischlerre, aki azonban a bucuresti Legfelsőbb Agrárbizottsághoz fordult. A bizottság neki ítélte a csucsai erdőt. Ekkor újabb szenzációs fordulat történt az ügyben, az érdekelt parasztság erőszakhoz folyamodott. Megszállta az erdőt és erőszakkal osztotta fel.

Tischler Mór végigjárta az összes fórumokat és igazságot kért. Végül a nemzeti-parasztpárti kormány idején, néhány évvel ezelőtt a földművelésügyi minisztérium rendet akart teremteni a csucsai erdő ügyében. Elhatározta, hogy megveszi az erdőt és szétosztja a parasztság között s ezzel legálissá teszi a jelenleg jogtalan szituációt. Három évvel ezelőtt a minisztérium háromtagú bizottságot küldött ki az erdő felbecslésére. A bizottság egyik tagját a minisztérium választotta meg, a másikat Tischler delegálta, míg a két tag egy harmadikat választott meg elnökül. Beható munkálatok után a becselő-bizottság meghozta döntését, amelyben kilencven millió leire értékelte a csucsai

erdőt, illetve azt ajánlotta a Kormánynak, hogy ennyiért vásárolja meg Tischler birtokát. Amikor a döntés nyilvánosságra került,

az ellenzéki lapok valóságos pergőtűzét indítottak meg a kormány ellen. Panamavádakat hangoztattak a tervezett erdővásárlás kérdésében. A támadások hatása alatt a kormány nem perlekedte az üzletet, sőt az ügyészséghez tette át az ügy aktáit

azzal, vizsgálják felül az igazságügyi hatóságok, történt-e szabálytalanság a felbecslés körül. Két miniszteri inspektor ellen megvesztetés címén bünygyi eljárás indult meg, sőt eljárás alá vonták magát Tischlert is bűnrészesség címén.

A bünygy évcken át húzódott, anélkül, hogy döntés történt volna. Ilyen előzmények után tüzte ki mára az ilfovi törvényszék második szekciója tárgyalásra a Tischler-ügyet, miután azonban több érdekelt hiányzott, ismét elhalasztásra került sor. A tárgyaláson megjelentek a parasztok is. Jianu Emil rokkant kapitány vezetésével. Amikor Jianu azt hallotta, hogy a tárgyalást elhalasztották, az ügyész felé kiáltotta:

— Majd igazságot teszek én!

Revolvért rántott és lelőtte a 67 esztendő birtokos. Tischler Mór, akit ez az ügy teljesen tönkretett és akit egyes lapok alaptalanul neveznek ma is nábobnak, súlyos állapotban fekszik a kórházban, gondos orvosi kezelés alatt.

Az erdőbirtokos rendkívül népszerű, szellemes ember, akit az ellene intézett támadások sem tudtak megfosztani humorától. Mint rá jellemző epizód mesélik azt az esetet, amely néhány évvel ezelőtt vele megtörtént. Fások küldöttségét vezette a földművelésügyi miniszter elé. Amikor a küldöttség tagjai előadták panaszukat, a miniszter hosszú beszédben válaszolt. Válasza végén oda fordult Tischlerhez:

— Ugy-e igazam van?

— Miniszter Ur — válaszolta szerényen Tischler — sajnos, nem beszélék jó románul és így csak a felét értem annak, amit Miniszter Ur mondott. Abban, amit megértettem, nem volt Miniszter Urnak igaza... de lehet, hogy a másik felében igaza volt...

Éjszaka 2 órakor jelenti az Aradi Közlöny bucuresti tudósítója: Tischler Mór állapota rendkívül súlyos. Orvosai véleménye szerint minden attól függ, hogy a szíve kibírja-e a magas lázat. Pulzusa gvenge. A sebesült még nem tért öntudatra, orvosai állandóan betegágya mellett tartózkodnak.

Rómában lesz az 1936-ik évi olimpiász

Pünkösöd után Bécsben döntenek végleg Berlin és Róma között

Mint Rómából jelentik, Róma változatlanul pályázik az 1936-os olimpiász megrendezési jogára. A német sportban lejártszódó események a nemzetközi sportvezérek szerint egyre kevésbé teszik alkalmassá Berlint arra, hogy az olimpiászt az olimpiai gondolatnak megfelelően bonyolíthassa le. Egyre valószínűbb, hogy

Berlinben csak csonka olimpiászt lehetne rendezni.

míg Rómában az olasz sport fejlettségének megfelelően.

Impozáns keretek között lehetne megtartani az olimpiai játékokat.

A nemzetközi olimpiai bizottság ebben a kérdésben a pünkösöd után Bécsben tartandó tanácskozáson fog dönteni.

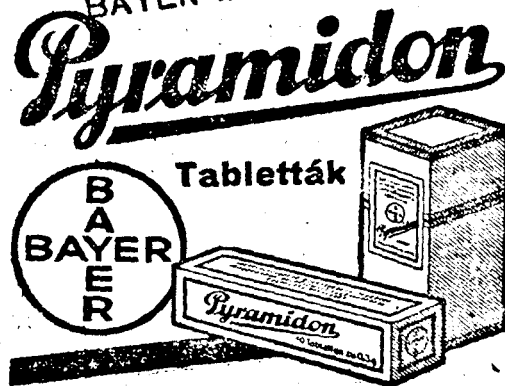
Bécsben az a szenzációs hír terjedt el, hogy Berlin a pünkösöd után tartandó kongresszuson

már nem is fog ragaszkodni ahhoz, hogy az olimpiászt neki ítéljék oda. Ebben az esetben

Egy kis Tabletta

hatása azonban páratlan. Azért csakis a valódi tabletta garantálja a fejfájás és migrének rögtöni gyógyulását. Nem létezik egyetlen PYRAMIDON, amelynek csomagolásán és tablettáján hiányozna a BAYER kereszt.

Uj rendszer

lép életbe július 1-én az árubehozatali kontingentálásában

Bucurestiből jelentik: A Kormánynak az a terve, hogy az új kontingentálási rendszert július 1-én életbelépteti. Mindenesetre megvárják a londoni konferenciát, amely ha megfelelő eredménnyel zárul az agrárállamok külkereskedelmét illetőleg, akkor Románia kész örömmel alkalmazkodik hozzá. Ha azonban nem, akkor a kormány július elseje előtt új intézkedéseket tesz a külkereskedelmünk viszonyainak megjavítására

Holnap parádés premier!

CORSO!
TIED A DALOM!
JAN KIEPURA
tudóskló új filmje

Wien: 200.000 ember
nézte meg
Bucuresti: 100.000
Temesvár: 80.000
Oradea: 20.000

Közösérdekből kérjük jegyről előre gondoskodni!

CORSO-MOZGO! Ma utoljára!

Ezen film kizárólag a mienk, máshol nem játszható, tehát csak ma látható még!

ANNY ONDRA a skót hadsereg szemeétnye:

AZ EZRED LEANYA!

MA D. U. 3 órakor:

KÉT SZIV, EGY DOBBANÁS!

Lillian Harvey, Wolf Albach Retty, Halmay Tibor
JEGY LEI 10.— és 2—

Terezia Felter kozmetika

maszk, vasalás hajszálak, szemölcsök végle és eltávolítása, hímlesztés, Olcsó árak. Külföldi kozmetikus vezetésével

Huszár Károly megpályázza az aradi színházat

Beszélgetés a Budapestre költözött volt aradi színésszel. — »Békebeli nívóju társulatot adok Aradnak«

Az erdélyi magyar színházak jövő évi koncessziója kérdésében még nem történt intézkedés, valószínűleg a jövő hónapban kezdik ezt a kérdést tárgyalni Bucurestiben. Az aradi színház koncessziójára bizonyára többen fognak pályázni, dacára annak, hogy igen rossz tüzletnek bizonyult Aradon a színház. Az aradi közönség nem jár színházba. Hogy miért, azt már igen sokféleképpen magyarázták és fejtegették, anélkül, hogy az aradi színházi viszonyok valami hasznát is látták volna a sok nyilatkozatnak és fejtegetésnek. A színházigazgatók és jövődöbeli direktorok kényere azonban a remény... ebből éledgelnek a legüresőbb házak és kasszák mellett s ebből éledgelnek a színészek is, akik sokszor heteken át hiába várnak gázsijukra. Azon egyszerű okból, mert nincsen pénz. De mindig akadnak optimisták, még a mai viszonyok között is és talán ez az oka annak, hogy a színházi koncesszióért majdnem olyan tülekedés folyik, mint régen, a konjunktúra már elfelejtett idejében.

Az aradi magyar színház jövő évi koncessziója körül mindenesetre érdekes küzdelem várható. Egy régi aradi színész lépett ugyanis a küzdőtérre, aki megteszi a szükséges lépéseket az irányban, hogy megszerezze a jövő évre az aradi színházat. Aradon jól ismerik Huszár Károlyt, aki körülbelül két esztendővel ezelőtt költözött Budapestre s akinek leánya, Huszár Márta most jelentős sikereket arat a Vigaszínház színpadán.

Huszár Károly tehát aradi színházigazgató akar lenni.

A budapesti Vilmos császár-ut forgatagában találkozom össze Huszárral. A szokásos kérdezősködések és ellenkérdősködések után

Egy hónapig nem töltik be az aradi Lloyd-Klub megüresedett alelnöki helyét. — A közgyűlés eseményei

Az aradi Lloyd-Club vasárnap délelőtt rendezte évi közgyűlését tartotta az egyesület székházában. Az igen látogatott közgyűlésen Jellinek József elnökolt, aki napirend előtt kegyeletteljes szavakban emlékezett meg Stein Zsigmond haláláról, aki hosszabb időn keresztül az egyesület alelnöke volt. Az elnök a klub nevében mélyszéges részvételen adott kifejezést és megállapította, hogy Stein Zsigmondot őszinte szeretet vette körül a klubban, amit méltán megérdemelt azért a nagy fáradozásért és őszinte munkásságért, amelyet a Lloyd-Club fejlődése érdekében kifejtett. A közgyűlés határozati javaslatot fogadott el, amelyben kimondták, hogy az elhunyt alelnök iránti kegyelet jeléül az alelnöki tisztséget egy hónapig nem töltik be.

Az elmúlt esztendő eseményeiről szóló beszámoló következett ezután, amelyet Goldzieher Albert dr. titkár olvasott fel. A jelentést a tagok egyhangulag tudomásul vették. A jelentésből kitűnt az a körülmény is, hogy a Lloyd-Club május elsejétől kezdve megszüntette az éttermi albérlővel fennállott szerződési viszonyt és saját kezelésbe vette a klub teljes üzemét. Hoffmann Lajos dr. köszönetet mondott a klub vezetőségének, hogy önállóan be rendezkedett és ezáltal otthonosabbá és meg-hittebbé tette a klubhelyiséget a tagok számára.

A közgyűlés ezután a betérjesztett zársmadást és költségvetést tárgyalta, melyet minden hozzászólás nélkül elfogadtak. A közgyűlés ezzel véget ért.

az aradi színházi viszonyokra fordul a beszélgetés.

— Tudom — mondja Huszár — az aradi közönséget nagyon nehéz a színházba szoktatni. De azt hiszem, nekem sikerülne.

— Csak nincsenek komoly szándékai...?

— De igen — bólint energikusan Huszár — a legkomolyabbak. A jövő szezonnra megpályázom az aradi színházat. Megfelelő tőkével rendelkezem, eléggé benne vagyok a színházi viszonyokban, ismerem az aradi publikum ízlését, román állampolgár vagyok... tehát rendelkezem azokkal a szükséges kellékekkel, hogy színházigazgató lehessenek Aradon.

— És a Márta?

— Nyugodt lehet, nem hozom magammal Aradra. Nem lenne sok értelme annak, hogy a Vigaszínházból, ahol fejlődési tere van, ahol ismertté teheti nevét, Aradra vigyem a leányomat. Legfeljebb egy-két vendégszereplésre,

de azt sem az elején, hanem akkor, ha már komoly nevet szerzett magának. Egészen másképpen képzem el a társulat megszervezését, de erről még korai beszélni. Elsősorban arra vagyok kíváncsi, hogy a város vezetői milyen szemmel néznék a dolgot, szívesen fogadnák-e, ha Aradra koncessziót szereznék. További terveimről pedig csak akkor beszélek, ha a zsemben van a koncesszió. Annyit mondhatok, hogy

olyan társulatot vinnék be Aradra, amely a békebeli nívóval vetekedik.

Meg akarom mutatni, hogy az aradi közönség igenis jár színházba... ha van miért, illetve, ha van kiért...

Huszár Károly tehát aradi színházigazgató akar lenni. És azt reméli, hogy vállalkozása sikerül is. Nem mindennapi optimizmus kell ahhoz, hogy valaki megtakarított pénzét ma, a rádió és hangosfilm konkurrenciája mellett, színházba ölje. De lehet, hogy neki van igaza. Lehet, hogy Aradnak még van színházi publikuma, amely egy egész, hosszú szezonnal kereszttel meg tudja tölteni a nézőteret... ha olyan nevek kerülnek a színpadra, amelyek miatt érdemesnek találja. Semmisem lehetetlen az ég alatt. A kísérletet mindenesetre érdeklődéssel figyeljük. Ami Aradváros vezetőinek véleményét illeti? Az előrelátható. Ha Huszár Károly megszerzi az aradi koncessziót és jó előadásokat ad, a város sem tehet egyebet, mint hogy tapsol ennek a produkciónak...

Marosi Rudolf.

Moly elleni megóvást / NEULÄNDER E.
felelősség mellett jutányosan vállalom / szücs, Fischer Eliz-palota. 1802

Móra-album — ingyen

Az Aradi Közlöny irodalmi ajándék-akciója előfizetői számára

Kellemes meglepetést kellett az Aradi Közlöny nagy előfizetői táborában vasárnapi számunkban közölt bejelentésünk, amelyben arról adtunk hírt, hogy az általánosan ismert nevű s a magyar nyelvterületek legkedvesebb magyar írója, Móra Ferenc jubileuma alkalmából

„Móra Ferenc Emlékalbummal” ajándékozzuk meg teljesen díjtalanul az Aradi Közlöny minden egyes előfizetőjét.

Bejelentésünk nemcsak azokban a körökben kellett jogos érdeklődést és kellemes meglepetést, amelyekben már ismerik és szeretik Móra kristálytisza magyarságu, emelkedett szárnyalású műveit, hanem azok előtt a tömegek előtt is, amelyek főleg gazdasági okok miatt még nem ismerhették meg új könyvein keresztül Móra Ferenc vonzó és aranyos humorral megáldott egyéniségét.

Az Emlékalbum, melyet az Aradi Közlöny teljesen díjmentesen küld el minden előfizetőjének asztalára, hű tükröt nyújtja ennek a kiváló, kiemelkedő értékű magyar írótehetségnek.

Móra Ferenc könyvét bizonyára mindenütt egyforma meleg szeretettel fogják fogadni.

mert annak ellenére, hogy izig-vérig mai író, minden gondos anya nyugodtan adhatja leány kezébe olvasni akármelyik művét, mert azokból csak szöveg és nemeset tanulhat. Az Aradi Közlöny Móra emlékalbumát június hó első felében juttatja el minden egyes előfizetőjéhez, sőt módot nyújt mindazok számára is, akik szeretnék megkapni Móra-ajándékukat, de nem előfizetőink, hogy kívánságuk teljesülhessen. Ezért mindazoknak is megküldjük ajándékunkat, akik június hó 1—15-ike között belépnek előfizetőink táborába.

A sörverseny utolsó tíz napja alatt még mindenkinek módjában áll gyűjteni annyi szavazójegyet, hogy résztvehessen a 200 azaz Kettőszáz értékes nyeremény kisorsolásában.

Csak ott igyék sört, ahol résztvesznek a sörversenyben, követeljen minden sörfogyasztásnál egy szavazócédulát és az összegyűjtött szavazócédulákat küldje be 30 darabonként Florarum- és likörgyár r.-t. címére, Arad, Bul. Regele Ferdinand 33. a név és cím megjelölésével június 7.-e déli 12 óráig.

Azugai, Bragadiru, Luther és Temesvárisörök, tehát az ország elismerten legjobb sörei vesznek részt a sörversenyben. Sokszoros az előnye, ha ezeket a söröket issza, mert pénzéért a legjobbat kapja és ezenkívül nyerhet egy szenzációs, értékes nyereményt.

2035

A sörversenyt nem hosszabbítjuk meg és így június 8-án reggel a lapok közlik már a szerencsés nyertesek teljes névsorát

Gandhi — eszik

Szellemi erejének teljességében fejezte be háromhetes éhségsztráiját.

Bombayból jelentik: Vasárnap véget ért Gandhi háromhetes böjtje. A Mahatma éhségsztrájkja nem járt olyan, végzetes következményekkel, ahogyan azt előre hitték. Tegnap Gandhi már annyira legyengült, hogy a hangját is elvesztette és csak nehezen tudta magát megértetni környezetével. Az orvosok vasárnap megvizsgálták a Mahatmát és megállapították, hogy állapota kielégítő, a szívverés és szívműködés kiünő volt.

Cipisenél.

- A cipőt Palma sarkkal szállítsa!

- Legyen nyugodt csak! Palmát használja.

Románia látja el hussal a gyarmati angol és francia hadseregeket

E célra Aradon készülnek a hűtővagonok. — A jugoszláv-osztrák vámháborúból nagy előnyökhöz jut az erdélyi és bánáti piac. — Aradmegyei képviselő előterjesztése a londoni világkonferencián. — „Junius elsején megszűnnek Románia kereskedelmi szerződésai“

Birtolon Aurél nagyjelentőségű nyilatkozata az Aradi Közlönynek

Nemzetközi jelentőségű, rendkívül érdekes beszélgetést folytattam vasárnap délelőtt Birtolon Aurél aradmegyei kormánypárti képviselővel, az ismert nevű közgazdasági politikus-sal, az összes állatexport-szindikátusok szövetsége elnökével, aki Románia legközelebbi gazdasági terveiről, a külföldi államokkal kötendő kereskedelmi szerződéseiről, hus- és állatexportjának teljes újjászervezéséről a legnyilvánzóbb részletességgel volt szíves informálni. Birtolon képviselőtől kapott és ezideig nyilvánosságra nem került adatok azért nagyjelentőségűek, mert ezeket néhány nappal ezelőtt látogatta Vaida Sándor dr. miniszterelnökkel, Voicu-Nitescu földművelésügyi és Madgearu pénzügyminiszterrel, aki a londoni világ gazdasági konferencián vezetője lesz a romániai delegációnak. A konferenciának romániai állat- és huskereskedelmi anyagát a Birtolon elnöksége alatt működő bucuresti-i bizottság összeállította és néhány nappal ezelőtt átadta Madgearunak, aki azokat Londonban fel fogja használni.

Amint látja — kezdte Birtolon képviselő — én nem foglalkozom kimondottan politikai ügyekkel, megmaradok a gazdasági politika területén, egyrészt, mert szeretek ezzel foglalkozni, másrészt pedig azért, mert nálunk kevesen vannak, akik teljesen belemerülnek a nagy munkával járó gazdasági problémák megoldásába. Pedig ezen a téren rengeteg a teendő, mert az elődök nagyon elhanyagolták a legfontosabb kérdéseket is. Sajnos, emiatt Románia most teljesen elszigetelt állapotban van.

Új megállapodások előtt

— Junius elsején — egy-két ország kivételével — lejárnak az összes kereskedelmi szerződéseink és mostanig még ideiglenes megállapodásokat sem sikerült létrehozunk. Legfontosabbak az Olaszországgal, Ausztriával, Csehszlovákiával és Németországgal támadt differenciáink. Délután Bécsbe, azután Prágába, majd Rómába utazom.

— Milyen eredmények várhatók a képviselő úr bécsi útjától? — kérdeztem.

— Ausztriával már 1929. óta évről-évre csak provizórikus kereskedelmi megállapodásokat kötöttünk, de most még ilyen ideiglenes szerződésünk sincs és azt a nagy irt, amely a két ország között keletkezett, mi, gyakorlati szakemberek a közvetlen kapcsolatok kiépítésével akarjuk áthidalni.

— A külföldi államokkal kötendő kereskedelmi szerződések hivatalos tárgyalásai előtt a különböző szakmák vezető férfiai előzetes megállapodásokat létesítenek a szembenálló ország hasonló szakcsoportjaival, szindikátusaival és a közöttük kötendő szindikátusi megállapodásokat a hivatalos delegátusok belefoglalják az államok vám- és kereskedelmi szerződéseibe.

— Az ország vezetői megértéssel fogadták a praktikus javaslatot. Megemlítem, hogy Románban éppen a mai napra tüzték ki a román-

olasz kereskedelmi szerződés előkészítő tárgyalásának megkezdését, de a londoni konferenciára való tekintettel Mussolini intézkedésére elhalasztották a tárgyalást.

— Mi a véleménye képviselő urnak arról, hogy Jugoszlávia tegnap óta teljesen elzárta határait az osztrák árucikkek előtt?

— Ennek a váratlan lépésnek Románia bizonyára hasznát fogja venni — felelte Birtolon. — Ugyanis Ausztriának nagy szüksége van a kelet-európai államok állat-, hus- és gabonatermékeire és különösen Jugoszláviából olyan sokat importált, hogy a jugoszláv szomszédnak állandóan erősen aktív volt a kereskedelmi mérlege Ausztriával szemben. Az osztrák-jugoszláv vámháború következtében Ausztria mostantól kezdve valószínűleg nálunk fogja beszerezni mindazokat a mezőgazdasági cikkeket, amelyeket ezelőtt Jugoszláviában vásárolt. Mint érdekességet említem meg azt is, hogy Ausztriában nagyon lecsökkent a hus- és zsírfogyasztás. Például Bécsben, amely kétszer olyan nagy, mint Bucarest, husz százezer lélekkel kisebb a husfogyasztás, mint Bucarestben. Ausztriában és más nyugati államokban, lejjre átszámítva, átlag nyolcvan lej egy kilogramm hus, nálunk pedig átlag husz lej. A legtöbb fagyasztott húst és zsírt Észak- és Dél-amerikából kapják a nyugateurópai államok.

— Igaz-e, hogy Romániának jó gazdasági lehetőségei vannak a távol keleti piacokon? Megfelelnek-e a tényeknek ezek az értesülések? — kérdeztem.

Birtolon képviselő ezt felelte:

— Ugy van. Intenzív munka folyik, hogy az egyiptomi, jeruzsálemi, szíriai s más keleti

piacokat romániai előállattal és fagyasztott hussal állandóan ellássuk. Erre a célra egyelőre négy óceánjáró kereskedelmi hajót építettünk hetven millió lej költséggel. A hajók a Földközi-tengeri exportunkat fogják lebonyolítani. Befogadóképességük egyenként nyolcszáz szarvasmarha, de mivel még nincs teljesen megszervezve távolkeleti kivitelünk, a hajók kihasználatlanul állanak. Amióta a négy hajót Románia felépítette, a legképtelenebb kívánságokkal fordulnak a kormányhoz azok, akik néha-néha élőállatokat akarnak Görögországba vagy Afrikába vinni. A szállítók negyven-ötven élőállat számára külön hajót kérnek, ami természetesen nem teljesíthető.

Rövid idő múlva Bucarestben megalakul az a hatalmas szindikátus, amely megkapja a távolkeleti állatexportra az engedélyt és lebonyolítja az északafrikai és jeruzsálemi állatkivitelét. Az eddigi tárgyalások eredményei szerint a keleti gyarmatokon levő angol és francia hadsereg hussal való ellátását Romániára bizzák, mert mi oda legolcsóbban tudunk exportálni s velünk nem lehet konkurrálni. Ha ez sikerül, akkor Erdélyből s a Bánátról is óriási mennyiségben szállíthatunk szarvasmarhákat és fagyasztott húst. Megszervezzük az ottani piacot, melynek harminckét hűtővagonban fogunk szállítani. A vagonokat az aradi Astra-gyár fogja készíteni.

Kilődő százmilliárdok

— Legutóbb hosszasan tárgyaltam a miniszterelnök úrral országunk belső gazdasági, különösen mezőgazdasági szervezetlenségéről és rámutattam arra, hogy emiatt az ország lakosságának nyolcvankét százalékát kitevő gazdaközönség 1919. óta — pontos adatok szerint — száz milliárd lej törvényes haszontól esett el. Ez a legfőbb oka mezőgazdasági osztályunk elszegényedésének. Azt mondtam a kormányelnök urnak, hogy a most kormányon levő nemzeti-parasztpárti kötelessége az ország mezőgazdaságát teljesen újjászervezni és a birtokosokat hozzájuttatni az őket megillető jövedelemhez. Erre a miniszterelnök ur lelkesedve ezt felelte:

— Csináljátok meg! A kormány örömmel támogatja munkátokat! BOLGÁR LAJOS.

Megkezdődik a hátralékos nyugdíjak és fizetések folyósítása

A napokban megjelenik az erről szóló rendelet. — Döntött a pénzügyminiszteri bizottság

Hosszabb idő óta foglalkozik a sajtó azzal, hogy mikor kerül sor az állami tisztviselők és nyugdíjasok elmaradt illetményeinek kifizetésére. Mint az Argus jelenti, e hó 27-ikén, szombaton este, Madgearu pénzügyminiszter elnöksége alatt, bizottság állapította meg a kiutalás sorrendjét. Az ülésen részt vettek Constantin N. pénzügyi államtitkár, Benoni pénzügyminiszteri könyvelési osztályi főnök, valamint Bradeanu, az állami alapok igazgatója, akik elhatározták, hogy az 1933—34. évi rendkívüli állami költségvetés terhére pár nap múlva kétszáz millió lejt utalnak ki a lorga kormány alatt elmaradt illetményekre, illetve a kétszáz millió lejből hatvan milliót az állami szállítók, száznegyven millió lejt pedig a nyugdíjasok és hivatalnokok kapnak. Az erre vonatkozó rendeletet holnap terjesztik Öfelsége elé és a rendelet expedálásával egyidejűleg, az összes állami nyugdíjpénztárak is meg fogják kapni a kiutalást.

Itt említjük meg, hogy az állami alkalmazottak májusi fizetésére vonatkozó kiutalás már megérkezett az aradi pénzügyigazgatósághoz, de a fizetések folyósítása iránt a pénzügyminisztérium még nem intézkedett. Az aradi állami nyugdíjasok körében nagy lehangoltságot keltett az a bucuresti-i leirat, amely megakadályozta az aradi nyugdíjpénztárt abban, hogy pünkösdre az összes nyugdíjakat kifizethesse. Több nyugdíjas kérésére az Aradi Közlöny interveniált Szóva József dr. behajtási pénzügyigazgatónál, aki azt közölte velünk, hogy az állami központi nyugdíjpénztár igazgatóságának leirata szerint, ebben a hónapban nem küldi el a hátralékos két és fél millió lej nyugdíjat. Az eddig leérkezett három és fél millió lejt a már megállapított sorrendben pünkösdig kifizetik. Rendkívül sajnálja az igazgató, hogy felterjesztése ellenére sem bírja a központi nyugdíjintézet a hátralékos összeget folyósítani.

HÍREK

Apponyi Albert levele egy aradi bakfishoz

Egy köztisztviselőtben álló aradi uriaszony levelesládájából érdekes levél került elő. A levelet harminchárom évvel ezelőtt Apponyi Albert gróf írta az uriaszonynak, aki ma már nagymama és aki akkor tizenhat éves bakfi volt. A fiatal aradi leány, akinek családjából számos vezérférfi szerepelt a magyar politikai életben nagy titokban, rajongó ifjui kedéllyel, szerelmes levelet írt az akkor ötven éves Apponyi Albert grófnak. Apponyi Albert gróf, mint a levél bizonyítja, a lovagias lélek és a bölcs ember előkelőségével válaszolt rajongójának, aki gyengéd tapintattal beszélt le levelében a hasonló képzelődésről, nehogy lelkiismeretlen férfiak áldozata legyen. Levelét, amely megindítóan érdekes dokumentum a magyar közélet e ma már hősköltemény főszereplőjévé magasztosult alakjának életéből — így fejezte be:

„Én nem fogom kutatni, hogy Ön kicsoda: elég nekem, hogy kritikus állapotban lévő szív. Talán ez őszinte jótanács kijózanítja és helyes utra tereli. Levelét elégettem. Junius 24. A.”

Egy nagy ember, egy nagy jellem, egy becsületes férfi megnyilatkozása ez a már sárguló, gyönyörű levél.

— IDŐPROGNÓZIS: Nyugat felől felhősödés, nappali felmelegedés, némi hőcsökkenéssel, esetleg erősen helyeken kisebb esőkkel.

Aradvárosi mozik műsora

Előadások: 5, negyed 8 és fél 10 órakor.

CENTRAL MOZGÓ: Repriz-premier. ÉGI TITÁNOK. A leghatalmasabb repülőfilm, amit eddig készítették. WALLACE BEERY, CLARK GABLE, CONRAD NAGEL, DOROTHY JORDAN és JOHN MILJAN a vezetészenekarban. Közreműködik az USA haditengerészete és repülőflottája. (Leszállított helyárak).

SELECT MOZGÓ: Ma utoljára, WYNAND D. HUBBARD expedíciós filmje, AZ ELSZABADULT AFRIKA.

Délután 3 órakor 10 lejes helyárakkal: ERZSÉBET KIRÁLYNÉ a CENTRAL-mozgóban.

— A király és a kormány tagjai Herkulesfürdőn. Bucurestiből jelentik: Pénteken a herkulesfürdői parkban leleplezik néhai Ferdinand király szobrát. Az ünnepségre a király is megérkezik, társaságában lesz Vaida miniszterelnök, Gusti közoktatásiügyi és D. R. Ioanitescu munkügyi miniszter is.

— Betioc Elek dr. palgármester hétfőn délelőtt megtekintette a Neptun-strandon folyó munkálatokat és intézkedéseket fogantatott, amelyek meggyorsítani kívánják az építkezések befejezését. Ezt követően a palgármester az autobuszüzemek telepén tartott szemlét a remiz felett.

— Május hó 30-ikán szakértői értekezlet lesz az aradi folyammérnökségen a Marospart glogováci gátrendszerének ügyében. Az értekezleten részt vesznek az aradi folyammérnökség vizügyi szakértői, valamint a hatóságok képviselői is, mivel a tanácskozáson a további biztonsági teendőket fogják megbeszélni.

— Uj adminisztrátort neveztek ki az aradi behajtási pénzügyigazgatóság élére. Mint ismeretes, Ivanovici Sándor delegált behajtási adminisztrátornak Aradról való távozása után Szóva József dr. lugosi aligazgatót delegálta a pénzügyminiszter az aradi behajtási pénzügyigazgatóság élére. Szóva dr. delegálása május végéig tartott. Néhány nap múlva az ő helyét elfoglalja az Aradra véglegesen kinevezett Popa N. Nicolae új behajtási adminisztrátor. Az erre vonatkozó miniszteri rendelet még nem érkezett meg Aradra, de Taranu Viktor, a temesvári kerületi pénzügyigazgatóság vezetője, aki tudvalevően Aradon lakik, vasárnap azt az információt hozta maráival a pénzügyminisztériumból, hogy Popa Nicolae kineveztek aradi behajtási pénzügyigazgatónak. Taranu kerületi igazgató nem ismeri az új adminisztrátort, csak annyit tud róla, hogy új ember a pénzügyi szolgálatban. A temesvári kerületi pénzügyigazgatóság hivatalnoki karát is kinevezte már a pénzügyminiszter és a most kinevezett tisztviselők is jobbra egyetemet végzett, teljesen új munkatérők.

— Aradra jön Bogdán István pénzügyminiszteri igazgató. Az aradi pénzügyigazgatósághoz hétfőn érkezett értesítés szerint, Bogdán István pénzügyminisztériumi igazgató, a forgalmi, látványossági adók, a bélveg és örökösödési illetékek osztályának vezetője, a temesvári kerületi pénzügyigazgatóság nagyobb igazgatóságait ellenőrzés céljából, kedden meglátogatja, tehát Lugos és Temesvár után, Aradot is felkeresi.

— Meghalt Nadányi Emil dr. Budapestről jelentik: Tíz napi haláltusa után, vasárnap reggel hat órakor meghalt dr. Nadányi Emil, a „Budapesti Hírlap” és a „8 Órai Újság” főszerkesztője. Nadányi tíz nappal ezelőtt vakbéloperáción esett keresztül. Mellhártyagyulladás lépett fel és a legyengült szervezet ezzel már nem tudott megküzdeni. A nagyváradi származású publicista egyike volt a magyar sajtóélet vezető egyéniségeinek. Amikor halálának híre elterjedt Budapesten, Gömbös Gyula magyar miniszterelnök az „első” között volt, aki az özvegynek, Hettyey Arankának, a Nemzeti Színház örökös tagjának, mely részvételét fejezte ki.

— Gál Jenő dr. az esküdtzések visszaállítását kívánja Magyarországon. Budapestről jelentik: A parlament mai ülésén érdekes felszólalás hangzott el. Gál Jenő dr. az igazságügyi tárca költségvetéséhez szólt hozzá és beszédében követelte az esküdtzések visszaállítását, azonban modern formában. A polgári társadalom képviselői ítélkezzenek — mondotta — bírói felügyelet alatt. A képviselőház tagjai tetszéssel fogadták az érdekes javaslatot.

Színház

Vidéki színházgató a színházhoz:

— Ma este Hamletet adjuk.

— Tessék előleget adni, mert meg kell borotválkoznom.

— Ugy? Akkor inkább a Lear királyt fogjuk előadni.

— Dr. Székely László hazaérkezett.

— Bezárták a bécsi egyetemeket. Bécsből jelentik: Az egyetemen lezajlott szombati események miatt, valamennyi bécsi főiskolát bezárták.

Orvosi műszerek

a legolcsóbb áron

Arad, Bul. Regina Maria 2. (Andrássy-tér, Neuman-palota)

betegápolási eszközök, sérvkötők, haskötők, gummi harisnyák és kötszerek

Lányinál

VOLT KEPEK ÜZLET.

— Egy osztrák zsoke tragédiája. A múlt héten kezdődő Derby-miting első napján Pink zsoke az egyik gátversenyben olyan szerencsétlenül bukott le lováról, hogy a mentők eszméletlen állapotban vitték el a Freudenauból a kórházba. — A szerencsétlenül járt zsoke — aki bordatörést és agyrázkódást szenvedett — tegnap, anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, meghalt. Pink zsoke esete annál tragikusabb, mert a múlt évben is súlyos bukást szenvedett Karlsbadban egy akadályversenyben és hónapokig tartott, míg felgyógyult. Utána sokáig nem tudott szerződéshez jutni és elkezdődésében öngyilkosságot kísérelt meg — akkor egyik szemét vesztette el.

— Asztma és szívbetegség, mell- és tüdőbaj, görvély- és angolkór, pajzsmirigynagyobbodás és golyvaképződés eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűviz a gyomor és belek működését kitűnően szabályozza. Európai és amerikai klinikusok tuberkulotikus egyéneknek tanácsot adtak, hogy a betegség kezdetén jelentkező székrekedések a Ferenc József viz használata folytán lényegesen enyhültek.

— Bolgár Ferdinánd veszedelmes orra. A párisi Quotidien írja: Néhány héttel ezelőtt, a nagy müncheni „zsidóhecc” idején” gépkocsijával München egyik főuccáján haladt Ferdinánd volt bolgár király. Amikor az exkirály impozáns orra feltűnt, egy diákcsoport hangozó zajongással körülfogta az autóját:

— Ez a zsidó még ide mer jönni és még hozzá autót? — kiáltották és a botok fenyegetően emelkedtek a levegőbe.

Ferdinánd kénytelen volt leleplezni inkognitóját, mire a tüntetők bocsánatot kértek tőle. Az uralkodó végül mosolyogva megengedte:

— Elismerem: ehhez az orrhoz alibi-igazolványokra van szükség.

— Ausztriából kiűzik a horogkeresztet. Budapestről jelentik: Pirtz, a New-York Times főszerkesztője a nemzetközi újságírókongresszusra Budapestre érkezett. Bécsben meginterjúvolta Dollfust és az interjút átadta a „Magyarországnak” is. A nyilatkozatban az osztrák kancellár kijelenté, hogy a harcot a végsőkig folytatja az osztrák nemzeti-szocialisták ellen és meg van győződve arról, hogy sikerül Ausztriából a horogkeresztet végleg kiűzni. A nemzeti-szocialista propagandának Ausztriában csupán annyi eredménye volt, hogy felébresztette a nemzeti szellemet. Ausztria lakosságának hatvan százaléka továbbra is osztrák akar maradni.

— Bernard Shaw szerencsése. Londonból jelentik: A cambridgel egyetemi vítaegyesület egyik ülésére azt a javaslatot tüzte ki, mondja ki a diákság, hogy Bernard Shaw a civilizáció komoly veszedelme. A javaslat mellett 46, ellene 60 diák szavazott. Shaw tehát 14 szavazattal megmenekült attól, hogy a civilizáció ellenségének nyilvánítsák.

— Az aradi „Szent Szív” közgyűlése. Vasárnap délután 5 órakor tartotta az aradi Szent Szív Társulat évi közgyűlését a Minorita Kulturház nagytermében. A gyűlésen szép számmal jelentek meg az egyesület tagjai, valamint vezetősége. A közgyűlést dr. Lakatos Ottó elnöki minőségben nyitotta meg és értékes szavakkal összefűzött, szépen felépített beszédet mondott a megjelentekhez. Ezután a gyűlés belső ügyeket tárgyalt, majd dr. Lakatos zárószavaival a közgyűlés véget ért.

— Aranyköröm a divat. A legújabb divat — mint Londonból jelentik — a nemesfémekből készült mesterséges ujjköröm. A divathölgyek ujjairól vaskorcsolyákat s azok alapján gipszmintákat vesznek s az így készült arany- vagy ezüst-körömet különböző színekkel zománcozzák, vagy drágakövekkel díszítik. A válogatásabbak több készletet tartanak, hogy minden ruhához megfelelő színű körömet viselhessenek.

— Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedő egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűviz megbecsülhetetlen szolgálatot tesz azért, hogy a bétartakmat kiméletesen távolítja el.

— Gyilkosság ebéd közben. A fejérmegyei Vál községben — mint székesfehérvári tudósítónk jelenti — Mayer Ferenc Jómódu gazda vasárnap ebéd közben összeveszett a feleségével s a konyhakést az asszony nyakába dőlte. A szerencsétlen asszony, akinek a kés átvágta a főütőerét, néhány perc múlva meghalt. A gyilkos férj önként jelentkezett a csendőrségnek, ahol letartóztatták.

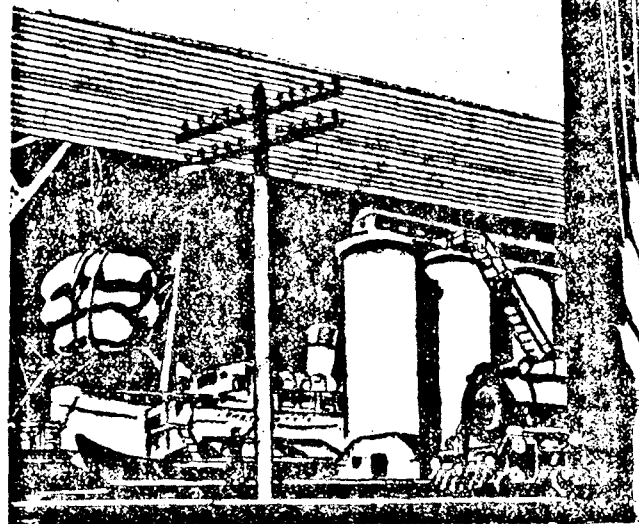
— Az aradi női kongregációk ünnepségei. Bensőséges vallásos ünnepség színhelye volt szombaton este az aradi Minorita templom. Az összes Mária Kongregációk, mint minden esztendőben, évtizedeken keresztül szokássá vált május utolsó szombatján tartották fogadalmajutási és tagavatási ünnepségüket. Az Urinők, Urilányok és a Notre Dame iskolánövérk leánygimnáziumának Mária Kongregációja ünnepi keretek között tartotta meg tagfelvételét. A kongregációk asszony- és leánytagjai a Minorita-rendház udvarán gyűltek össze és körmenetben vonultak be égi gyertyákkal kezükben az udvaron keresztül a templomba, ahol az ünnepség 7 órakor kezdetét vette. Az ujonnan felavatott tagok — mintegy harmincan — dr. Pazsitny Bonaventura kezébe tették le a fogadalmat, míg a régiek prezeseik: dr. Wild Endre és Novák R. Mihály előtt újtották meg fogadalmukat. Az ünnepségek folytatásaképpen a Mária Kongregációk vasárnap délután szükkörü ünnepélyt rendeztek az ujonnan felavatott tagok tiszteletére. Itt köszöntötték fel dr. Wild Endrét is születésnapja alkalmából. A Minorita-rend rokonszenves vezető tagját Arad társadalma gratulációkkal halmozta el ezen a napon.

— Dr. Székely László hazaérkezett.

— Új vezetők az aradi Chevra Chadisa-ban. Az aradi Chevra Chadisa vasárnap tartotta részleges vezetőség-választó ülését. A választás, melyen Fuchs Albert dr. elnököt, egészen délután 4 óráig elhúzódott. A vezetőségbe három új tagot választottak: Goldmann Sándort, Künstler Andort és Szatmári Rezsőt, míg a többiek már amúgy is tagjai voltak a választmánynak: Bruckner Sándor, Engel Gyula, Fischer Simon, Lantos Miksa, Sándor Béla, Steiner Fülöp, Világ János és dr. Werner János. A választmányi tagokat egyhangúan választották meg.

A TELEFON

tájékoztalja a
**GABONA-
KERESKEDŐT**
a világpiac
eseményeiről

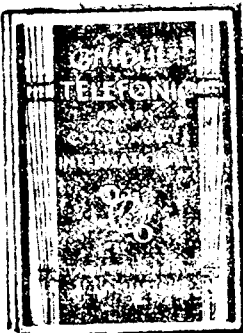
A távol Kelet zavargásai, hír egy új mezőgazdasági törvényről, amelyet az Egyesült Államok kongresszusa megszavazott, vagy a francia kormány rendelete, amellyel a gabonabeviteli quótát megváltoztatja, milliós differenciákat jelenthet a galatzi vagy constantzai gabonakereskedőnek.

Amíg ő arra vár, hogy a hírek köz tudomásává váljanak, addig mások leartatják a korai értesültség hasznát és ő vagy veszteséget szenved, vagy pedig busulhat az elhalasztott jó alkalmakon.

A telefon révén közvetlen összeköttetésbe kerül a nagy világpiacokkal. Néhány órán belül beszélhet Antwerpennek, Hamburggal, Amsterdammal, Liverpoollal vagy akár Chicagóval is, igazságtalja mellől.

A S. A. R. de T. egy könnyűen átvihető és a nemzetközi szolgálatról. Ha tudni akarja, hány óra van Amsterdamban, vagy mennyibe kerül a várossal egy négy perces beszélgetés, ebben a könnyű eszközben azonnal megtalálja a kívánt felvilágosítást. Írjon egy példányt és ingyen megkaphatja.

SOCIETATEA ANONIMĂ ROMÂNĂ
DE TELEFOANE

— Csak háromezer lej lehet engedély nélkül külföldre kivinni. A Kereskedelmi és Iparkamara felhívja az utazó közönség figyelmét a pénzügyminiszter legújabb rendeletére, amely szerint a Banca Nationala külön engedély nélkül legfeljebb 3000 lej vihetnek magukkal a külföldre utazók s ebben az összegben legfeljebb 1000 lej értékben szerepelhetnek külföldi pénznemek.

— BUCUREȘTIÉ ÉRKEZETT a DRESDENER BANK VEZÉRIGAZGATÓJA, a román-német ellentétek elsimítása végett. Bucurestiből jelentik, hogy Guttman, a Dresdener Bank vezérigazgatója, vasárnap Bucurestibe érkezett, azzal a hivatalos megbízatással, hogy enyhítse a Románia és Németország között keletkezett súlyos ellentéteket. Guttman közvetlenül tárgyalt Madgearu pénzügyminiszterrel és Anghelescuval, a Banca Nationala kormányzójával. A vezérigazgató néhány napot tölt Bucurestiben.

— A pénzügyigazgatóságok nem adhatnak adóvetési halasztást. Az aradi pénzügyigazgatóság ma kapta meg a pénzügyminiszteriumnak azt a szigorú rendeletét, amely előírja, hogy az 1933-34. adóévre fizetési halasztás egyáltalán nem adható. Az elmúlt költségvetési évre csak a pénzügyi államtitkárok adhatnak hat hónapos fizetési halasztást, de ha egyetlen részlet kifizetését is elmulasztotta az adózó, úgy az egész hátralékot egyszerre kell behajtani.

Izom, ízületi fájdalmak ellen kérjen orvosától Algasan pasztillát.

— Nemzetközi újságíró-kongresszus Budapesten. Budapestről jelentik: Fényes keretek között nyílt meg a nemzetközi újságíró-kongresszus Budapesten. Antal István sajtófőnök a kormány nevében, míg Márkus Miksa az újságíró egyesület elnöke a sajtó részéről üdvözölte a vendégeket. Az üdvözlésekre a nemzetközi újságírószövetség elnöke, Dons Hermann belga lapszerkesztő válaszolt. Az ünnepélyes megnyitót hétfőn délután az Akadémia dísztermében tartották. A megnyitó ünnepségeken Románia képviselőiben Buteanu-Aurel dr. miniszterelnökségi szaktanácsos és Victor Eftimiu vezetésével számos román hírlapíró vett részt. A megnyitóbeszédet Kánya Kálmán mondta.

— Német pilótánál halálos tragédiája. Berlinből jelentik: Marga von Ertzort német repülő. ki gépével Ausztráliába indult. Galleponál lezuhant és meghalt. Későbbi jelentések szerint, a pilótánál a katasztrófa alkalmával kezét és lábát törte és fájdalmának megszüntetése végett agyonlőtte magát.

— Littkéné perli a kincstárt — meghurcoltatása miatt. Budapestről jelentik: A jogerősen felmentett Littkéné ma kártérítési keresetet nyújtott be a kincstár ellen, mert ellene a gyilkosság vádját emelték és ártatlanul meghurcolták. Érdekes megemlíteni, hogy az ügyesség épp az utolsó napokban vonta vissza azt a fellebbezést, amelyet Littkéné felmentő ítélete ellen nyújtott be.

Marlene Dietrich, mint forgalmi akadály

Bécsből jelentik: Marlene Dietrich, a világhírné filmsztár két napja Bécsben tartózkodik, ahol valóságos népszerűségi támad mindenütt, ahol a filmdiva megjelenik. Marlene Dietrich hétfőn délután a Kärtner- és Rotenturmstrasse-n ment végig férje és kislánya társaságában. A forgalom teljesen megszűnt az utcán, rendőröknek kellett utat vágniuk, hogy a filmsztár az utcán végig mehessen.

Marlene Dietrich hétfőn este meglepetésként a Kammerspiele előadását, ahol első nagy sikerét aratta.

Olcsóbb lett az
Vromaltine

— Jogi vita az Aradi Gyöngyházipar vagyona körül. Az Aradi Gyöngyházipar részvénytársaság ellen Juhász Géza dr. aradi ügyvéd 30.000 lejes követelése miatt csődöt kért. Ebben az ügyben hónapokkal ezelőtt folyt le az első tárgyalás, amelynek során az Aradi Gyöngyházipar képviselője, a részvénytársaság vagyontalanságára való hivatkozással, a csődeljárás bejelentését kérte. Az aradi törvényszék hétfőn tartott újabb tárgyalást ebben az ügyben, amelyen Fischer Jenő dr. aradi ügyvéd, a Gyöngyházipar jogi képviselője kijelentette, hogy a részvénytársaságnak sem ingó, sem ingatlan vagyona nincsen. Az elmúlt évben a társaság felszámolt, amelynek során az összes ingóságokat eladták. A részvénytársaság ingatlanait ebben az esztendőben árverezték el és a befolyt vételárat a nagy összegekkel érdekelt jelzálogos hitelezők kapták meg. Juhász Géza dr. bejelentette, hajlandó bebizonyítani, hogy a Gyöngyházipar vagyona van. A törvényszék a kérelemnek helyt adott, a bizonyítási eljárás kiegészítését elrendelte és a tárgyalás új hatánapjaként június 19-ét tűzte ki.

— Az iskolagyermek elsőáldozása vasárnap reggel 9 órakor folyt le a Mosóczy-telepen. Az Erzsébet-uccai és Gizella-uccai iskolák római katolikus növendékei ez alkalommal járultak első ízben az Oltáriszentséghez, amely ünnepélyes keretek között történt meg a Mosóczy-telepi katolikus templomban. Az ünnepi misét Iványi Kázmér minorita hittanár celebrálta s ő áldoztatta meg a gyermekeket. Mise után a gyermekek a Mosóczy-telepi Katolikus Körbe vonultak át, ahol izlésesen megterített asztalok mellett pompás reggeli várta az elsőáldozókat. A Mosóczy-telepi Mészáros Egyület vendégelte meg a gyermekeket, akiknek felejthetetlen emléket hagyott lelkükben első áldozásuk.

Az ideális, enyhén de biztosan ható Artin hasajtó állandóan szedhető, megszokást nem idéz elő.

— Frank Arnau — budapesti. Budapestről jelentik: A Pesti Napló értesülése szerint, Frank Arnau, aki legutóbbi kinos családi és szarolási botrány középpontjába került, pesti származású és egy volt budapesti szállodatulajdonos fia. Az ismert német íróról kiderült, hogy legérdekesebb regényeinek témái szegény, keresetnélküli írótól vásárolta. Frank Arnau édesapja Schmidt Gyula budapesti szállodatulajdonos, aki először, mint a Royal-szálloda igazgatója működött, később pedig önállósította magát. Schmidt Henrik, a későbbi Frank Arnau, a háború után kivándorolt Berlinbe és ott csakhamar több érdekes regénnyel tűnt fel. Első regényét még Schmidt Henrik néven írta s csak később vette fel a hangzatos Arnau nevet.

— A Gutenberg-dalkör ma, kedden este 8 órakor a Gutenberg-Oththonban rendkívül fontos ügyben vezetőségi ülést tart, melyre a vezetőségi tagok teljes számban való megjelenését kéri az elnökség.

URANIA

A LEGMODERNEBB GEPEKKEL FELSZERELT és
ARAD LEGOLCSÓBB HANGOS MOZGOSZÍNHÁZA

MA, KEDDEN 5, 48 és 1/10 órákor
Universal film. Dsungen sláger.
Németül beszélő filmat attrakció.

BORNEÓI FEHÉR FOGOLYŰ

Szenzációs egzotikus világfilm monumentális rendezésben. A főszerepben: Rose Hobart

DELUTAN 3 ÓRÁKOR FÖLDSZINTEN 8.—10.
UTÓLJARA: EMBLETEN 11.—12.

A bűnös aréna

Liane Haid, Rolf von Goth

Premier. S áger operett.

Jön: LEHMANN MAMA 3 LEANYA

Hansi Niese, Fritz Kampers, Elise Elster.

Vázsonyi-émlékünnepély Budapesten

Gál Jenő dr. képviselő több ezer főnyi közönség jelenlétében nagyhatású beszédet tartott

Budapestről jelentik: Vázsonyi Vilmos dr. halálának hetedik évfordulója alkalmával a nemzeti demokrata-párt emlékünnepségeket rendezett. Szombaton este Vázsonyi Vilmos-serlegvacsora volt, majd vasárnap délelőtt a Zeneakadémia nagytermében sokezer főnyi közönség jelenlétében Gál Jenő dr. országgyűlési képviselő, a magyar politikai élet egyik legkiválóbb reprezentánsa tartott nagyarányú beszédet. Kifejtette beszédében, hogy Vázsonyi Vilmos dr. mindenkor azt hirdette, hogy nem a származás, nem a nemzetiség és nem a faj, hanem a nemzeti eszme az egyetlen, amely a közös erőt, a közös megváltást és egybeforrást jelent. Hozsulyozta, hogy csak a szabadelvűség és demokrácia együttes ereje teheti jobba a jövőt. Beszédét zugó tapsal fogadta a megjelent közönség. Vasárnap délután többszázan keresték fel Vázsonyi sírját, ahol szintén emlékbeszédeket mondtak.

— Anny Ondra násza. Berlinből jelentik: Anny Ondra, a legbájosabb szőke filmszínésznő, június első napjaiban tartja esküvőjét Max Schmellinggel, a világhírű boxbajnokkal. Max Schmelling ekkor érkezik ugyanis haza amerikai turnéjáról, ahol Jack Dempsey volt világbajnokkal vívott mérkőzést. Érdekes megemlíteni, hogy Jack Dempsey is filmszínésznőt vett feleségül, amennyiben Estelle Taylor, a gyönyörű Metro-star a felesége.

— Törvényszéki hírek. Az aradi ügyvédségre hétfőn Nagylakról beszállították Sztójkovics Erzsébetet varrónőt, aki lopást követett el, majd a csendőrt, — aki a vizsgálatot vezette, — meg akarta vesztegetni. — Ugyancsak az ügyvédségre szállították Pécskáról Cereu István gazdálkodót, akit a csendőrök azért tartóztattak le, mert árukat csempésztett át a határon.

— Aradi turisták pünkösdi kirándulása. Az Erdélyi Kárpát Egyesület aradi „Czárán Gyula” osztálya a kétnapos pünkösdi ünnepen kirándulást rendez Délbánság legérdekesebb, vadregényes és legszebb tájképi szépségeivel bíró részébe: a Szamos-bazárba. A kirándulók már június 3-án délután 3 órakor indulnak Aradról és Belényesen át este 10 órakor megérkeznek Petroszra. Ott meghálnak és reggel 5 órakor elindulnak a Págyis (1400 m.) hegyre, déln a Fortuna-ligethen ebéd, s ezután bejárák a Szamos-bazárt, annak gyönyörű részét: a Moloch torkát, a Belvederét, a Cukorvárat, Babel-sziklát, a Kistunelt, Aragyásza-barlangot. Éjjel meghálnak sátor alatt a szabadban. Másnap visszaindulás és a Pethő-páholy kilátójához való kapaszkodás. Az élnökség gondoskodott karucákról, mállás-állatokról. Részvételi díj: 240 lej. Befoglaltatik ezen összegben az autókamion viteldija és minden mellékköltség. Jelentkezni lehet — csak gyakorlott turistáknak — csütörtök estig a Kun-féle fotózóklubban. A résztvevők három napi élelmet hozzanak magukkal. Részletes felvilágosítást ad a vezetőség a szerda esti hivatalos órán (Iparosotthonban).

— Jégelőfizetés és rendelés legelőnyösebb Reusz-jéggvárban. Bulevardul Regele Ferdinand 33. Telefon 141.

— A közönség körében egyre fokozódó érdeklődés nyilvánul meg a hatalmas elánnal megindult sörverseny iránt. Románia négy sörgyára ezzel a valóban amerikai ötlettel, nemcsak kedveskedett közönségének, de módot nyújt arra, hogy a sörfogyasztók a verseny során valóban értékes jutalmakban részesüljenek. A verseny megindulására izléses sárga plakátok hívják fel a figyelmet, amelyek egyúttal azt jelzik, hogy melyek azok az üzletek, amelyek a versenyben részt vesznek. Minden pohár, vagy üveg sör elfogyasztása után ingyen adnak egy szavazócédulát. Az, aki pünkösdi hétfőig bezárólag 30 szavazócédulát összegyűjtött, egy szavazatra és a nyereménysorsolásra való részvételre jogosult. A szavazócédulákat a „Flora” rum- és likörgyár Rt.-hoz június 7-ike déli 12 óráig lehet beküldeni és ekkor dől el az elsőseg kérdése az Azugai, Bragadiru, Luther és a Temesvári sörfőzdék gyártmányai fölött.

— Fáj-e a gyomra? Nincsen 10 étvágya? Belső működése rendetlen? Székrekedésben szenved? Nyugtalanul alszik? Ideges és fáig a feje? Használjon dr. Földes-féle SOLVO pirulát. Egy doboz ára 20 lej. Dr. Földes Béla gyógyszerész

Egy hét — Konstanzában

Szombaton indul Aradról az Aradi Közlöny kirándulóvonata

Ha van egy heti ideje, senki szebben és kellemesebben nem töltheti el, mint hogyha résztvesz az Aradi Közlöny konstancai kirándulásán. Az egész hetet betöltő, gazdag programmal összeállított szórakozási széria, naponta külön kirándulásokkal, előkelő és kényelmes lakással, kitűnő kosztal és minden elképzelhető mellék-kiadással együtt

mindössze 1450 lejbe kerül az Aradi Közlöny előfizetői és olvasói számára.

A fenti összegben természetesen nincs benne az utazás jegyköltsége, ami Arad—Konstanca között 1310 lejbe kerül.

Az 1450 lejes kedvezményes árért a következőket kapják az Aradi Közlöny konstancai kirándulói:

Egy nap bucaresti-i tartózkodás, elsőrangú hotelben. Hat nap konstancai tartózkodás, a pompás Palace Hotelben, ahol tengerre nyíló, ragyogó szobákban történik az elszállásolás.

Ugyanott étkezés bőséges és változatos menükkel.

Mindennap kirándulás a környéki tengeri fürdőhelyekre és fürdés a nagyszerű plázsokon.

Sétahajózás a Fekete-tengeren.

Nincs az az eldugott kis falusi fürdőhely, ahova egy hétre, ha elhúzódik, akárki ennyiből fedezhetné kiadásait.

Világfürdői kényelemben, gazdag szórakozásokkal tölti el ezt a hetet és utána felrisszulten újból nekifoghat a munkához. A konstancai kirándulásunk utasai

június hó 3-ikán, szombaton délután 4 órakor indulnak az aradi pályaudvarról.

Mindazok számára, akiket ez a rendkívüli alkalom érdekel, bármilyen felvilágosítást megad és rendelkezésre áll az Aradi Közlöny főkiadóhivatalának utazási osztálya.

Deutsch Aladár milliós adóeltitkolási ügye az aradi törvényszék előtt

A vád szerint közel huszmillió az eltitkolt adóalap — Deutsch Aladár védekezése — Szombaton lesz az ítélet

Rendkívül érdekes ügyet tárgyalt hétfőn délelőtt az aradi törvényszék Ramontian—Costa-tanácsa. Deutsch Aladár volt aradi nagykereskedő jelent meg vádlotként a bíróság előtt, akit egyik elbocsátott alkalmazottja jelentett fel adóeltitkolásért. Deutsch Aladár, az elmúlt év őszén, amikor aradi üzletét likvidálta, elbocsátotta Kardos Gusztáv könyvelőjét, aki feljelentést tett az aradi pénzügyigazgatóságnál, hogy a kereskedő nagyarányú adócsalást követett el. Az elbocsátott hivatalnok egy hozzá intézett üzleti levelet mutatott be a pénzügyigazgatóságnak, amelyben arra utasítja Deutsch Aladár, hogy **kétszáz százelek nyereséggel adja el az árukat.** Az ügyben Taranu Victor vezérfelügyelő vezette a vizsgálatot, aki a vámhivatalnál adatokat gyűjtött az aradi nagykereskedő számára érkezett áruk mennyiségéről, ezenkívül aradi kereskedőtől számlákat szerzett be, amelyből megállapította, hogy Deutsch Aladár átlag mennyi haszonnal adta el az árucikkeket.

A vezérfelügyelő megállapítása szerint Deutsch Aladár egyes esetekben 244 százaléknál bruttó hasznot ért el, más esetekben 190 százaléknál nyereségre tett szert.

Az összegyűjtött adatok alapján az aradi pénzügyigazgatóság az eltitkolt adóalapot évi 6,500,000 lejben állapította meg. Miután az adóelvités három évi ciklusban történik, az 1929, 1930, és 1931-ik esztendőkre nézve az eltitkolt adóalapot összesen 19,500,000 lejben határozták meg. Az eltitkolt egyszeres adó és bírság fejében 4,761,048 lejes büntetést szabott ki Deutsch Aladár ellen és ezt az összeget a nagykereskedő nagyváradi bérpalotájára be is kebelezette.

A tárgyalás délelőtt tíz órakor vette kezdetét. Deutsch Aladár dr. Raicu Aurel és dr. Sárbu György aradi ügyvédek képviselték. A kincstár képviselőjén Taranu Victor pénzügyi vezérfelügyelő és Hanciu pénzügyi főtitkár mellett, dr. Lepa Valér ügyvéd is jelen voltak.

A tárgyalás Deutsch Aladár kihallgatásával vette kezdetét, aki kijelentette, hogy teljesen komolytalan az az állítás, hogy árucikkeit kétszáznegyven százalékos haszonnal adta el. Az elbocsátott hivatalnok által odahaza elkészített könyvkivonatokat semmiféle bizonyító erővel sem bírnak — mondotta Deutsch Aladár. — Kijelentette továbbá, hogy abban a három évben, amelyre az adóbírságot követették, nemhogy ilyen horribilis tiszta jövedelme maradt volna, hanem tetemes deficit mutatkozott. Ezért volt kénytelen üzletét bezárni.

Raicu Aurel dr. védőügyvéd rövid beszé-

det mondott. Kezébe vette azt a tíz lapból álló könyvkivonatot, amelyet Kardos Gusztáv állított ki és indulatosan fordult Taranu Victor vezérfelügyelő felé:

— Hogyan hihet el vezérfelügyelő ur, hogy ilyen értéktelen papirdarabokkal, magánlakásban készült feljegyzésekkel, négy és fél millió lejt lehet követelni.

— Van egy döntőbb bizonyítékom — válaszolta Taranu. — Deutsch Aladár Nagyváradon hétmillió lejért palotát vásárolt. Ennyi pénz csak úgy lehetett, hogy adóját rendszeresen eltitkolta.

Sárbu dr. védő megállapította még, hogy Deutsch Aladár tizenkét évig működött az aradi piacon, vagyona régebből származik.

A bíróság ezután ítélethozatalra visszavonult, majd úgy döntött, hogy **határozatát csak szombaton déln tizenkét órakor hirdeti ki.**

Balacescu tábornok személyes ügyének tekinti az aradi repülőter bekapcsolását a légi forgalomba

Érdekes hírt hozott Aradra Bucurestiből Botioc Elek dr. polgármester, aki az egyik minisztériumban Aradváros polgári társadalmának kedves ismerőseivel. Constantin Balacescu nyugalmazott tábornokkal. Arad volt helyőrségi parancsnokával találkozott. Balacescu elmondotta a polgármesternek, hogy intenzíven foglalkoztatja az aradi repülőter ügye, amelyet másfél évvel ezelőtt ünnepélyes külsőségek között avattak fel, de mindmáig még nem sikerült bekapcsolni sem a nemzetközi, sem pedig a belöldi légi-utaforgalomba.

Az akciónak újabb aktualitást az a tény adott, hogy az uralkodó éppen az elmúlt napokban avatta fel a csernovici repülőteret, amelyen egyúttal azonnal megindult a légiforgalom is. Ugyancsak megindult a légi közlekedés Kolozsvár és Bucuresti között hetenként háromszori repülőgép-járatral: viszont az aradi repülőter további sorsáról mélyen hallgatnak úgy a légügyi államtitkárságon, mint a közlekedésügyi minisztériumban.

— Balacescu tábornok ur — mondotta Botioc dr. polgármester — kijelentette előttem, hogy személyes ügyének tekinti az aradi repülőter aktiv bekapcsolását a külföldi légi forgalomba és ennek érdekében újabb akciót indít, amelynek eredményei elé a magam részéről én is sok reményt fűzök.

Fényes nappal kifosztották egy belvárosi divatüzlet pénztárát

A déli órákban feltörték a Metianu (Forray-)uccai Szmuty-féle divatáru-üzletet. — Százötvenezer lejt zsákmányolt a betörő

Vakmerő módon, hétfőn a déli záróra alatt fosztották ki eddig még ismeretlen tettesek Szmuty Pál Str. Metianu (Forray-ucca) 4. szám alatt levő divatáruüzletének kasszáját, amelyben 150 ezer lej készpénz volt. A divatárukereskedő, akinek az üzlete mögött van a lakása, délben egy óra után néhány perccel zárta be üzletét. Az üzlet ajtaja előtt levő vasredőnyt a kereskedő ebédidő alatt nem szokta lehuzni, csupán a belső ajtót lakatolja le. Nőtlen ember lévén, nem vezet háztartást és így az üzletből minden délben az egyik aradi vendéglőbe megy. Pontosan két óra lehetett, amikor a kereskedő ebédjéről jövet befordult a Forray-ucca sarkán. Itt nyomban szemébe tűnt, hogy az üzlet előtt levő vasredőny le van zárva. Először nem gondolt semmi másra, minthogy valaki rossz viccet csinált és a rollót, amíg ő távol volt, leeresztette. Mindenesetre az üzlethez sietett, s legnagyobb megdöbbenésére, amikor felhúzta a redőnyt, az ajtó között üvegdarabokat talált és ezután fedezte fel, hogy a bejáratnál balra eső kirakat üvegtáblája körülbelül 20—40 centiméteres darabon ki van törve. A kirakat hátsó ajtaja tárva-nyitva állott. A kereskedő most már idegesen rángatta ki a zsebéből ajtókulcsait és megpróbált behatolni az üzletbe. Az ajtó azonban belülről be volt reteszelve.

Szmuty Pál ezután az észrevétel után sarkonfordult és a közelben posztoló rendőrről szaladt, hogy segítségül hívja. Két perc alatt az üzlet ajtaja is feltárult és a kereskedő egyenesen a kasszához rohant, ahol mintegy 150.000 lejnyi készpénz volt elhelyezve. Még a kasszáig sem érhetett, már is megállapíthatta, hogy a betörő nem ment el üres kézzel.

A kassza fiókja a pulton hevert és benne mindössze egy pár apró lej volt.

A kereskedő kíséretében levő rendőr azonnal értesítette a központi rendőrséget, ahonnan percek leforgása alatt megérkezett a szolgálatban levő rendőrtiszt, dr. Vlad és kíséretében Dimitrescu detektív.

Mire a rendőrség emberei a helyszínre érkeztek, a környéken hirtelen ment a betörésnek és az üzletet hatalmas embergyűrű vette körül, úgy hogy a forgalom jóideig teljesen megbénult. Az uccát rendőrök tisztították meg, de még a késő délutáni órákban is sokan ácsorogtak az üzlet előtt.

A nyomozást végző komisár megállapította, hogy a betörő nyomokat nem hagyott hátra, csupán a kirakat belső üvegén látszott egy pár elmosódott ujjlenyomat. A rendőrség daktiloszkóppal osztályának vezetője, Földényi

Cornél az ujjlenyomatokról másolatokat készített.

A rendőri hatóságok a következőképpen rekonstruálták a betörést:

Ebéd után fél kettő lehetett, amikor megjelenhetett az üzlet előtt a betörő. Behúzódt az üzlet redőnye és az ajtó közé, elővette a kabátja alá rejtett, rövid rudra erősített redőnyhúzót és maga mögött lerántotta a redőnyt. Így most már akadálytalanul „dolgozhatott”. Benyomta az oldalkirakat üvegét és becsuszott az üzletbe. Az üvegszilánkokban felsebezhetette a kezét, mert vérvonások látszanak a pultonon. Áru egyáltalában nem érdekelte: egyenesen a kasszához sietett, a könnyű zárat néhány perc alatt felnyitotta és magához vette a hatalmas összeget. A betörő ugyanazon az uton hagyta el a helyiséget, amelyen bejutott és még csak meg sem kísérelte az üzletből vezető lakásajtó felnyitását. Arra volt csupán gondja, hogyha felfedezik a betörést, ne tudjanak azonnal bejutni a boltba és ezért elrekesztelte belülről az ajtót.

A nyomozást a rendőrség a legnagyobb

apparátussal vezette be, pontosan feljegyezték a kassza tartalmát, mely a következő volt:

5 darab holland 10 forintos, (amelynek az értéke körülbelül 3500 lej), száz darab ezres, amely két csomóba volt elhelyezve, ötven darab ötszáz, 80 darab százás csomagolva. Ezenkívül csomagolatlanul hevert a fiókban sok százás, huszas és ötletes.

A kereskedő — előadása szerint — éppen holnap délelőtt kellett volna nagyobb összeget hogy kifizessen egy gyárosnak és főleg ennek tudható be, hogy ilyen hatalmas összeget őrzött fiókjában.

Vlad dr. komisár már a délután folyamán igen sok embert kihallgatott. Egy aradi cipőkereskedő, aki üzletzárás után egy óra után haladt el a Szmuty-féle üzlet előtt, emlékezett arra, hogy egy magastermetű, rosszul öltözött ember éppen befelé húzta le a redőnyt. Pontos személyleírást nem adhatott róla, mert csak pillanatokat látta, de vallomása annyiban jelentős, hogy a rendőrség megállapíthatta a betörés pontos idejét.

Az üzlet környékén egész délután meglehetősen nagy izgalom uralkodott, annál is inkább, mert alig néhány nappal ezelőtt a Szmuty-üzlettel szemközt a Friedmann-féle divatüzletben következett el hasonló nagyarányú betörés. Akkor, mint emlékeztetés, alig telt el 24 óra, a betörők a rendőrség fogdájába kerültek. Ebben az esetben a nyomozást rendkívül megnehezíti az a körülmény, hogy a betörő nyomot alig hagyott maga után.

Orosz lány lett Miss Európa 1933

Versengés a magyar és orosz szépségkirálynők között a Miss Európa címért
Miss Magyarország: első udvarhölgy — Telefonbeszélgetés Gál Juliskával

Madridból jelentik: Szombaton este 11 órakor, romániai időszámítás szerint éjjel egy órakor kezdődött meg a Miss Európa választás a madridi Mücsarnok hatalmas kiállítótermében. Vakító fényben, fényképezőgépek és mozifelvételőgépek keresztútjében indult meg a szépségkirálynők tündéri felvonulása. Miss Magyarország abban a csupa-fodor, földigérő hófehér organdi ruhában jelent meg, amelyet még Budapestről vitt magával. Csak az övé volt egy hatalmas vörös pipacs-csokor.

Háromszor is el kellett vonulniuk a szépségkirálynőknek a zsűri előtt, amelynek döntését izgalmas várakozás előzte meg. Végre, pont egy órakor feszült hangulatban hirdette ki Waleffe az eredményt:

Miss Európa 1933. az orosz szépségkirálynő, Tatjana Masloff lett, első udvarhölgye Miss Magyarország: Gál Juliska.

Waleffe azt is bejelentette, hogy Miss Magyarország csak egygyel kevesebb szavazatot kapott, mint Európa szépségkirálynője. A zsűri zárt ajtók mögött hozta meg döntését. Hosszu vita után az olasz zsűritag egyetlen szavazatával döntött a verseny Miss Oroszország javára. Gál Juliska, amikor kihírdették az eredményt, egy pillanatra cisápadt, azután

Miss Európa felé fordult, dőltelte és megcsókolta.

A választás után hajnalig tartó bál következett, amelyet a győztes és lemaradt szépségkirálynők kitörő jó hangulatban táncoltak végig. Gál Juliska balszúklóján ott ragyogott az a karkötő, amelyet udvarhölgyvé választásának emlékéül kapott. Tudósítónk telefonon felhívta Miss Magyarországot Ritz-beli lakosztályában. Csengő leányhang jelentkezett a telefonnál:

— Kérem, ne haragudjanak rám — mondotta Gál Juliska a telefonba. — En is azt hittem, hogy engem fognak megválasztani Miss Európává, az utolsó pillanatig mindenki ezt jósolta nekem. De azért nem vagyok szomorú, nem is olyan fontos az egész...

Az összes szépségkirálynők vasárnap délután elutaztak Madridból Lisszabonba, ahol a portugál köztársaság elnökének vendégei. A hét végén, pénteken vagy szombaton Miss Magyarország útra Budapestre lesz és bekopogtat a Csokonai-uccai lakásba.

Ott mindenki Gál Juliska győzelmére számított. Az udvaron ingujjas, pipázó férfiak és a tavaszi napban sütőkérező asszonyok állnak. Goldstein közsörűmester földszinti ajtaja csak félig nyílik ki a kopogtatásra. Fekete kimonóban fiatal leány dugja ki rajta a fejét. A hangja kicsit csalódottan, degesen remeg.

— Nagyon sajnáljuk, — mondja — mi sem tudunk egyebet, mint hogy nem minket választottak meg Miss Európának.

Tizenhét évig raboskodott ártatlanul az „amerikai Dreyfus”

New-Yorkból jelentik: Tizenhat év után, végre az igazság diadalával véget ért az amerikai Dreyfus-ügy, amelynek áldozata Tom Mooney munkásvezér volt. 1916-ban, amikor már arról volt szó, hogy az Egyesült Államok belép a hadviselők sorába, egy háborúspárti gyűlésen bomba robbant. Mooney munkásvezért és társát, Billingset gyanúsították a merénylet szerzőségével.

Mindkettőjüket halálra ítélték.

majd később kegyelmet kaptak, mely büntetésüket életfogytiglani fegyházbüntetésre változtatta. Mooney és társa kétségbeesetten hangoztatta, hogy ártatlanok és hamis tanúk vallomása után ítélték el őket. Számos kísérlet történt azóta, hogy „az amerikai Dreyfust” rehabilitálják, de ezek a kísérletek nem érték célt. Most végre sikerült kivívni, hogy

a legfelsőbb törvényszék perújítást rendeljen el.

Most tartották meg az új főtárgyalást, egyelőre csak Mooney ügyében.

A régi terhelő tanúk nagyrésze most bevallotta, hogy különböző érdekcsoportok megvesztegetésére és hatósági terrorra hamis vallomást tett

a vádlottak ellen. Ennek alapján az esküdszék felmentette Mooneyt, aki 17 évig raboskodott ártatlanul.

Jégeső pusztított a Hegyalján

A vihar nagy károkat okozott Világoson és környékén

Világosról jelentik: Hatalmas jégeső verte szét vasárnap délután a világosi országos vásárt. Délután 2 órakor előbb záporosó, majd tíz percen át zuhogó jégeső pusztított Világoson és környékén. Mogyorónagyságu jég verte el a vetést, amelyben nagy kárt okozott. A vásár közönségét szétriasztotta a jégeső, úgy, hogy délután 3 órakor már senki sem tartózkodott a világosi vásártéren. A jég nagy kárt tett nemcsak a vetésben, de a gyümölcsösben és szőlőben is.

A délután két óra 25 perckor Arad felé induló hegyaljai villamos szerelvénye kénytelen volt egy negyedóra hosszat Világoson vesztegelni, mert a hatalmas vihar következtében a hegyekről aláömlő víz, kövekkel és homokkal torlaszolta el a síneket. A villamos csak, miután eltakarították a forgalmi akadályt, folytathatta útját Arad felé, ahová késéssel érkezett meg.

SPORT KÖZLÖNY

A bajnok AAC mögött az ATE foglalta el a második helyet

Véget ért az elsőosztályú bajnokság. — 203 gól esett a 14 mérkőzésen

Arad kerületében az első kategóriában véget ért a bajnoki küzdelem. A büszke címet az AAC szerezte meg, annak ellenére, hogy az utolsó meccsét az ATE-val szemben elvesztette. Az AAC 19 pontot gyűjtött össze. A második hely részese az ATE csapata lett. A tornászok együttese megérdemelten foglalta el ezt az előkelő helyet. Az ATE mögött a harmadik helyre csupán gólaránnyal szorult az Olimpia-PTT. A negyedik helyet a Transylvania birtokolta és sorra következnek az Unirea, Tricolor, Hakoah és Soimi. A bajnokság befejeztével a táblázat így alakult ki:

1. AAC	14	8	3	3	43	25	19
2. ATE	14	6	6	2	35	21	18
3. Olimpia	14	7	4	3	21	15	18
4. Transylvania	14	6	5	3	25	11	17
5. Unirea	14	6	2	6	27	27	14
6. Tricolor	14	5	3	6	20	21	13
7. Hakoah	14	3	3	8	21	32	9
8. Soimi	14	1	2	11	11	51	4

ATE—AAC 5:2 (3:0). Gloria-pálya, bíró: Oravetz. Az ATE csapata megérdemelten győzte le az AAC együttesét. A 30-ik percben Bellai szerzi meg a vezetést, majd Cucula növeli az előnyt. A harmadik ATE-gól érdeme

sintén Bellai nevéhez fűződik. Szünet után Szabó Béla büntetőből rugott góljával 3:1 az eredmény, de Tóth révén az előny ismét három gólkülönbség volt. Simon és ismét Tóth góljai következnek.

Olimpia-PTT—Hakoah 2:1 (0:0). Gloria-pálya, bíró: Matuz. Az Olimpia-PTT Kerkai hibájából, Lepis révén szerzi meg a vezetést, amire Rosenbach gólja a válasz. A győztes gólt Barbu I. egyéni akcióból érte el. A meccset egyenrangú ellenfelek játszották végig és a mikalakaiak szerencsével nyertek.

Tricolor—Unirea 1:0 (0:0). AAC-pálya, bíró: Pálty. A jobb Unireát szerencsés körülmények között győzte le a Tricolor. A meccs egyetlen gólja a II. félidő 8-ik percében esett, ezt Botos révén érte el a Tricolor. Az Unireának alkalma volt az egyenlítésre, de Kitzinger elhibázott egy 11-est.

Transylvania—Soimi 8:0 (2:0). AAC-pálya, bíró: Pfeiffer. A Transylvania gólözönnel lépte le a gáji együttest. Bódi két gólja jelentette a félidő eredményét. Szünet után a következő sorrendben estek a gólok: Farkas, Farkas, Bódi, Bódi, Soki és Farkas.

Közel áll az I. osztályhoz a Vulturul

A II. osztályú Derbyt vasárnap játszották le és a mérkőzés a Vulturul győzelmével végződött, így a ségai együttes bajnoki reményei közel állanak a beteljesüléshez, miután a győzelmük révén két ponttal előzték meg a második Egyetértést. Eredmények:

Vulturul—Egyetértés 3:2 (3:0). Vulturul-pálya, Bíró: Vladovits. Gólszerzők: Jivan (2), Duma, illetve Csécsi és Merkli. — AVMSÉ—Titanus 3:3 (2:1). Bíró: Vecsernyés. — Banatul—RAC 4:0 (2:0). Bíró: Gencsi.

Húsági bajnokság. AMTE—ATE 2:0 (1:0). Gloria—Olimpia PTT 4:1 (2:1). Transylvania—Hakoah 3:2 (3:2). AAC—Titanus 5:1 (1:0). Egyetértés—Unirea 4:2 (2:0).

Szécsényi díjmérkőzések. AAC—AVMSÉ 7:0 (4:0). Hakoah—Transylvania 6:2 (2:0). Gloria—ATE 17:0 (10:0). AMTE—Unirea-meccs az eső miatt elmaradt.

Küzdelem a Nemzeti Bajnokságba való jutásért

A liga elődöntők megkezdődtek és már három fronton küzdöttek a Nemzeti Bajnokságba való jutásért. A liga elődöntők során két meglepetés adódott. A nagvobbik a Törekvés saját otthonában elszenvedett veresége a nagybányai Tricolortól, a másik a Kinizsi döntetlenje a Resicai MTE-vel. Az AC Jiul simán nyert Craiovában. Eredmények:

Tricolor—Törekvés 1:0 (1:0). Nagyváradról jelentik: A Tricolor szerencsés győzelmet aratott a rossz napot kifogó Törekvés felett. Az egyetlen gólt a Kolozsvárról elszármazott Hunyadi lőtte. A Tricolor most a Kolozsvári AC-al kerül össze a ligadöntő során.

Jiul AC—Rovine Grivita 1:0 (1:0). Craiovából jelentik: A Jiul AC végig fölényben játszva is mindössze egy góllal győzött és ezt a gólt Szabados szerezte. A Jiul AC az elődöntő során az AAC-al találja magát szemben.

RMTE—Kinizsi 2:2 (2:1, 2:2, 2:2). Resicáról jelentik: A resicaiaknak nagyobb esélyük volt a győzelemhez, azonban a szerencse a Kinizsi-hez szegődött. Az 5-ik percben Krugi lőtte a vezető gólt, Baskov egyenlített és König góljával már 2:1 az eredmény, amikor Zemler döntetlenné tette a meccset. Darázs bíró 2x10 perces hosszabbítást rendelt el, de döntés ekkor sem esett. A resicaiak óvást jelentettek be, mert a meghosszabbítás ideje 2x15 perc kellett volna, hogy legyen.

O A váradi tennisezők legyőzték a debrecenieket, miután a hetes csapatauk 11:0-as vereséget mért a magyarországiakra.

O Vidéki eredmények. Kolozsvár. Univerzitatea—Kispest 1:0 (0:0). A nemzetközi mérkőzés egyetlen gólját Ghilezan rugta. Figyelemreméltó eredmény! Kispest—KAC 3:1 (0:1). A mérkőzést szombaton játszották le. — Nagyvárad. Testvérség—Borosbesi Viktória 3:2 (2:1). — Szatmár. Törekvés—Barkochba 3:2 (2:1). — Nagykároly. SzSE—Törekvés 4:0 (2:0). — Máramarossziget. Sámson—Maramures 1:1 (1:1).

O Triált tartottak Bucuresiben. Vasárnap triálmérkőzést tartottak, amelynek során a válogatott keret a fővárosi katonaválogatottal állították szembe. A válogatott csatársora az I. félidőben Bindea—Valcov—fivéreik—Dobay összetételében vetie fel a küzdelmet és miután a belsőtrió elhanyagolta a két szélsőjét, csupán egy gólt sikerült elérniük, ezt is viszonzották a katonák. Szünet után ez volt a támadólánc összeállítása: Bindea—Valcov III.—Ale, Popescu—Bodola, Dobay. Így már pompásan ment a játék és a csatárok 10 gólt rugtak Valószínűnek tartjuk, hogy a csatársor ebben az összeállításban játszik a Balkán Kupa küzdelmei során.

Az Újpest pompás győzelmével pontot tett a bajnokság kérdésére

Változatlan az élenlévők sorrendje: 2. Hungária, 3. Ferencváros — Ki esik ki, Somogy vagy Soroksár? —

A magyar profibajnokságban már rég volt ennyire nyílt a kérdés, mint ezidén. Az utolsó forduló tisztázta a helyeztetet és az Újpest hatalmas gólarányu győzelmével megoldotta a helyeztetet, egy pont előnyvel harmadizban futott be bajnoknak, követve a Hungáriától és a harmadiktól a Ferencvárostól. A kiesés kérdése még minden gem nyert tisztázást. A bajnoki táblázat alapján, a Soroksárra várna ez a szomorú sors, ám a Somogy a valószínű ki-eső, miután a magyar belügyminiszter előtt van az ősi vitás Somogy—Soroksár közötti, 4:0-ra végződött meccs döntésének ügye, ami a kaposváriakat nem biztatja sok jóval. A bajnoki táblázat az utolsó induló meccseinek figyelembevételével a következő:

1. Újpest	22	17	8	2	89:30	37	(7)
2. Hungária	22	16	4	2	74:28	36	(8)
3. Ferencváros	22	16	3	3	80:22	35	(9)
4. III. ker. FC	22	11	5	6	51:28	27	(17)
5. Budai „11”	22	10	5	7	41:43	25	(19)
6. Bocskai	22	8	6	8	40:37	22	(22)
7. Kispest	22	6	7	9	40:55	19	(25)
8. Szeged FC	22	7	5	10	32:47	19	(25)
9. Attila	22	6	1	15	30:50	13	(31)
10. Nemzeti	22	4	5	13	31:62	13	(31)
11. Somogy	22	3	3	16	25:63	9	(35)
12. Soroksár	22	3	3	16	27:85	9	(35)

O Újpest—Budai „11” 6:0 (4:0). Az I. fél-

O A bokszbajnokság a következő eredményekkel zárult. Légsúly: Gilicz (TMTE). Pehelysúly: Dávid (Bucuresti). Könnysúly: Tóth (UDR). Weltersúly: Dörfler (Ilsa). Középsúly: Bükkös (Kolozsvár). Nehézsúly: Stanescu (Cernauti).

Külföldi eredmények, külföldi események

Varsó: A magyar Bódosi 185 centiméteres ugrással első lett a 180-at ugró Plawczyk előtt. — Bolzano: Az FTC vízipólócsapata a Juventus ellen 11:0-ra, majd másnak 16:0-ra győzött. — Drezda: A skót bajnok Glasgow Rangers a Középnémet válogatottat 3:1 arányban verte. — A hén: A BLASz válogatottja durva meccsen 3:1 arányú vereséget szenvedett a görögöktől. — Budapest: Az Újpest Aradról elszármazott gólzsákja, Auer Ricsi 31 góllal a magyar profibajnokság idei góltrekor-dere lett. — Győr: A Hungaria Győrben vendégszerepelt és 3:0 arányban verte az FTO csapatát. A meccs szenzációja Kalmár balhátvéd posztján való szereplése volt. — Újpest: Az Újpesti B) csapat 3:2-re verte a Soroksárt. — Bécs: A Vienna nyerte meg az osztrák bajnokságot. Eredmények: Admira—Vienna 2:2, Rapid—FAC 2:1, Hakoah—Libertas 1:0, WAC—BAC 2:0, WSC—Wacker 3:1. — Békéscsaba: A csabai Előre az OMTK feletti 8:0-as győzelmével megnyerte a Csaba-kerületi bajnokságot. — Budapest: A vízipóló villámturna győztese az UTE lett, miután a döntőben 2:1-re verte az MTK-t.

Kulitzi legyőzte Madarászt és Donogánt

Budapestről jelentik: A MAC vasárnap délután rendezte atlétikai versenyét, melynek legértékesebb eredményét Kulitzi érte el 47.06 m-es diszkoszdobásával, mely új magyar főiskolai rekordot jelent.

Kulitzi legyőzte a 47.03 m-t dobó Madarászt és a 46.68 m-re hajító Donogánt.

A 100 m-es síkfutásban Raggambi 11 mp.-es eredménnyel győzött Gerő és Nagy ellen. A sulydobást Darányi 14.40 m.-rel a maga javára döntötte el, a rudugrást Zsufka nyerte 380 cm.-rel, a távolugrást Balogh 723 cm.-rel. Az 100 m-es síkfutást Szabó 2 p. 30 mp.-cel, a 400-ast Fried UTE 51.6 mp.-el, a 110 m-es gátfutást Szabó TFSC nyerte 15.8 mp.-cel. A gerelyvetésben Csányi TFSC győzött 55.27 m.-rel, a magasugrásban Késmárki 185 cm.-rel, az 5000 m.-es síkfutásban Kelen Vasas 15 p. 33.4 mp. alatt. A 4x400-as staféta győztese a MAC csapata lett 3 p. 31.4 mp.-es idővel, megelőzve az ESC-t és az FCT-t.

idő hatalmas lendülete után, szünet után, alábbhagyott az iram, de így sem volt egy pillanatig sem kétes az újpestiek győzelme. Auer nyitotta meg a góllövő sorozatot, amit Jávör gólja követett, majd sorra következtek Auer, P. Szabó, Auer és Kis góljai.

O Szeged FC—Attila 2:1 (1:0). Tiz. emberrel is meccset tudott nyerni a kitünő formában lévő szegedi csapat. Mátéffy a miskolciaknak szerezte meg a vezetést és a gólról Lukács, majd Harmath válaszoltak.

O III. ker. FC—Nemzeti 4:1 (2:0). A gvenge nivóju meccset könnyen nyerte a kerületi csapat. Dömötör lőtte az első gólt. Győri dugójával már 4:0 volt az eredmény az ujlakiak javára és Beretvás öngója hozta meg a végeredményt.

O Ferencváros—Somogy 2:0 (1:0). A sáros, mélytalajú pályán nem ment a Ferencvároshoz a játék. Mind a két gólt Toldi rugta.

O Oda a Vasas bajnoksága. A II. profilizában hatalmas meglepetést keltett a Vasas döntetlenje, így a Phöbus a valószínű bajnok. — Eredmények: Vasas—SzNFC 0:0, Phöbus—Budafok 9:0 (5:5), Drascha FC—Vac FC 2:2, Droguisták—Ftc FC 2:2 (1:1).

O Magyar amatőrbajnoki eredmények. FTC—VI. ker. FC 9:0, MTK—EMTK 4:2, UTE—BEAC 2:1, URAK—FVSK 4:1.

Színház—Művészet—Irodalom

Forgószél

Az Iparosotthon műkedvelő gárdájának bemutató-előadása.

Boross Elemér tiszta irodalmi színvonalon álló, mélyértékű tragikomédiáját: a „Forgószél”-t hozta vasárnap Aradon premierre az Iparosotthon elsőrangú műkedvelő gárdája. Az Iparos Kultur-ház nagytermét előkelő, nagyszámú közönség töltötte meg és mindvégig lelkesülten követte hálás figyelemmel a műkedvelői színvonalon magasan felülálló, zökkenőmentes előadást, amely ismét forró sikert jelentő alkalmassá volt a lelkes, ambíciós együttes szép működésének. Boross Elemér szívvel, realizáltus meglátásokkal, de költői ábrázoló-erővel megalkotott drámája a háború vad forgatagából kikerült, elsodort ember tragédiája, akit felkapott és ide-oda dobál a nagy „Forgószél”, amit a világvihar hagyott maga után... Megrázó, a lélek mélyéig ható jelenetek sorozata ez a dráma, amely nem a szokott háború ellenes propaganda-darabok kitaposott útján halad, csupán a világegyes tisztító tűzéből a munkanélküliség poklába került Merán Miklósnak száz-ezreinek sorsát veti égő színekkel az emberek lelkébe. Csak a végén eszmélünk arra, hogy levonjuk a megborzongató, kiáltó konkluziót: soha többé háborút!

Merán Miklós drámai erejű, rendkívül nehéz színészi feladatot jelentő szerepét Gaáli László megrázó erővel, művészi eszközökkel vitte színpadra. Ábrázolása nagy fantáziáról, az író kifejező eszközeinek teljes átérzéséről tett tanúságot. A megjelent publikum lelkes ünneplésben részesítette Gaáli Lászlót, az egész szereplőgárdával együtt. K. Vas Anna özy. Merán Alfonz né szerepében finom, abszolút művészi alakítást nyújtott. Mint megtört anya az érzelmek és a nemes fájdalom egész színes skáláját vitte a közönség elé, nagy sikert aratva. Oravetz Mancit mint Merán Elza, Dósi Lajos az öreg pincér, Boros Frigyes a méltóságos ur és Faragó Böske Thüring bárónő szerepében nyújtottak meglevő, lelkes, szép alakítást. A többiek: Patay Zsófi, Csutina Ferenc, Spitz Lajos, Tövisháti János, Busch György, Kállay János, Gutbrod Pál, Jung Jenő, Kovács László, Bodnár József, Kobza Imre, Marmorstein Jenő, Juhász József, Torturén Aladár, Kovács Eszti, Polonyi Nusi, Hirsch Manó, Popovics György, Petőfi Sándor, Kártyás Lajos, Máthé Etus és Ilus, ifj. Meisel József és Porta Jenő valamennyien tudásuk legjavát adták.

Fekete Tivadar értékes, irodalmi felépítésű konferánst, valamint Bodnár József mindent átfogó rendezői munkája emelték az est fényét, sikerét. Horváth Miklós Minorita-hittanár a kórus betanításáért érdemel dicsőítést.

* Szombaton kezdődik a színtársulat aradi pótsezonja. Szombattól kezdődőleg ismét lesz színeszete Aradnak. Csak rövid utószöveget tart Szendrey Mihály társulata, amely ifj. Szendrey Mihály vezetése alatt, konzorcium formájában költözik vissza Aradra. A társulat néhány sláger lejátszásával, kitűnő előadással és, ami a legfontosabb, nagyon olcsó helyárrakkal debütál. Szombaton Kadétszerelem címen a pesti Király Színház és a Fővárosi Operettszínház szenzációs slágerdarabjával kezd az együttes, amely en suite ment száz előadásig. Az operett fide, hangulatos és a szellemes szövegen kívül kitűnő muzsikájú. Vasárnap délután és este is ez a műsordarab, pünkösdi hétfőjén délután az Érik a buzakalász kerül színre, este pedig egy másik operettjüonság, a Völegényem, a gazember kerül színre. A legközelebbi prózajüonság: a Timoza. A földszinten a legdrágább hely 53 lej, a többi földszinti helyárak 43, 33 és 23 lejesek. Hasonlóan olcsók a többi helyek árai is.

Villám sujtotta

Jovanovics volt jugoszláv miniszter repülőgépét

Bucurestiből jelentik: Könnyen végzetessé válható baleset érte azt a repülőgépet, amely Jovanovics volt jugoszláv minisztert hozta Bucurestibe az antirevizíós gyűlésre. A repülőgép Turnu-Severin közelében hatalmas vihar körzetébe került. A volt miniszter, valamint pilótája egyre attól tartottak, hogy a gép elveszti egyensúlyát és lezuhan. Közben a vihar egyre erősödött, s hirtelen egy villám csapott bele a repülőgép rádió-felszerelésébe, aminek következtében a rádiótiszt is súlyosan megsérült. Szerencsére azonban a pilóta nem vesztette el lélekjelenlétét s végül is kivezette a gépet a viharzónából.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Néhány nap múlva életbe lép a román-magyar kompenzációs egyezmény

Magyarország nálunk szerzi be egész petroleumszükségletét

Mint ismertes, a román-magyar kompenzációs egyezmény életbeléptetése eddig azért késlett, mert a pengő hivatalos és tényleges árfolyama közötti differenciát nem bírták áthidalni. A magyar kormány azt kívánta, hogy ezt a különbözetet a magyar exportörök javára számolják el. Románia bizonyos feltételekhez kötötte a javaslat elfogadását. Többek között azt kívánta, hogy a pengő hivatalos és tényleges árfolyama közötti különbözetnek csupán ötven százalékát folyósítsák a magyar szállítókna és pedig exporttelpénz formájában. A magyar kormány ezt nem tartotta kielégítőnek, de a tárgyalásokat tovább is folytatta és bucuresti-i jelentés szerint a megegyezés külszöbön áll, úgy hogy a román-magyar kompenzációs egyezmény még pünkösdi előtt életbeléphet. Habár ezt az egyezményt még nem léptették életbe, a két ország közötti kereske-

delmi forgalom eléggé zavartalan és Magyarország javára megváltozott az 1:4 arányszám, mert az ez év első négy hónapjáról szóló kimutatás szerint az arány 1:1.75-re esett Magyarország javára. Románia a fenti négy hónapban öt és félmillió pengő értékben exportált árut. Magyarország pedig három millió 730 ezer pengő értékű cikkeket szállított nekünk. Kivételünk különösen ásványi olajokban volt számottevő, a faáruké egymillió 277 ezer pengő. A párisi petroleumterkezet határozata értelmében a román petroleumvállalatok a részükre megállapított kontingenst bármelyik piacon elhelyezhetik. Ez alapon Magyarországra sok petroleumot szállítunk, mert a magyar piac teljes szükségletét Romániából fedezli. Ez év első hónapjában két és fél millió pengőért szállítottunk petroleumtermékeket, tehát kölajexportunk jelentékenyen megnövekedett.

A Fűszerkiskereskedők Szindikátusának közgyűlése

Szindikátusi ügyek — Új bizottsági tagok

Tegnap délután három órai kezdettel tartotta az Arad és Vidéke Fűszerkiskereskedők Szindikátusa hetedik rendes évi közgyűlést. A gyűlést Engel Gyula elnök nyitotta meg. Elsősorban üdvözölte a közgyűlés vendégét, Pacuraru Brutus iparkamarai főtitkár, a szindikátus örökös tiszteletbeli elnökét. Ismertette a közgyűléssel a falusi kereskedők helyzetét, majd rátért a városi kiskereskedők szomorú helyzetére. A falusi italmérőkkel kapcsolatban közölte, hogy az italmérési engedéllyel rendelkezőket „bér” címén újabb adóval sújtják. Ezután az élelmiszerüzletek új zárást ismertette, mely szerint az élelmiszerüzletek a jövőben egyidőben zárnak a fűszerekkel, ezzel szemben vasárnap délelőtt nyitva tarthatnak 10 óráig. Eljárta a szindikátus a piaci árusok megrendszabályozása miatt is. Az elnöki beszámoló a fűszerkiskereskedők legcsekélyebb bajaira és problémáira is kitért. A beszéd elhangzása után az egybegyűlte hosszasan elbűtették Engel Gyulát.

Moskovitz Izidor az iparosság nevében szólalt fel és biztosította a megjelenteket arról, hogy az iparosság szolidáris minden olyan kiskereskedő megmozdulással, amely őket is érinti.

Ezután került sor a felügyelő-bizottság jelentésére, melyet Sándor Arthur felügyelő-bizottsági elnök olvasott fel. Felolvasta a zárszámadást, mely után Zöldi Ernő titkár a mérleget ismertette. Ezután sor került a cukorüggyben való döntésre. Az égető problémában úgy határoztak, hogy választott bíróság elé vitszi az elnökség az ügyet. A tárgysorozat hetedik pontjaként a kandidáló-bizottság megválasztása szerepelt. A kandidáló-bizottság tagjai lettek: Márkus Miksa elnök, Hollerbach János, Egri Sándor, Popovics János és Stern Géza, akik rövid idő múlva be is nyújtották a jelöltek listáját, amit a választmány egyhangulag el is fogadott. További két évi időtartamra ügyvezető-elnöknek megválasztották Juhász Gábort, alelnök Sándor Arthur, alapítókegondnok Liszka Pál, ellenőr Stern Géza, háznagy Rosenstein Imre. Rajtuk kívül még 22 választmányi tagot választottak. A felügyelő-bizottság elnöke Frankl Géza lett, míg tagok Balog János, Putici Gyula és Gerbner Lázár lettek.

= A dollár aradi árfolyama néhány ponttal csökkent arra a hírre, hogy Amerika végleg szakít az aranyalappal. A magánforgalomban hétfőn 150—152 lej adtak a dollárért Aradon.

= Nagyösszegű vámbírságokat hajt be az aradi pénzügyigazgatóság. A pénzügyminisztérium hétfőn arra utasította az aradi pénzügyigazgatóságot, hogy az eddig be nem hajtott összes vámbírságokat a legnagyobb szigorúsággal inkassálja. Ennek alapján, a pénzügyigazgatóság területén működő adóhivatalok már holnap megkapják az azonnali behajtásra vonatkozó utasításokat. A behajtandó bírságok között egy 56 millió lejes büntetési összeg is szerepel, amelyet az Aradmegyében néhány évvel ezelőtt elkövetett órlási csempészési ügyben jogerősen vetettek ki a bíróságok.

= Újabb rendelet érkezett Aradra az extern lejáról. A Banca Nationala aradi fiókja hétfőn leiratot kapott, amely szerint csak a velünk clearing-konvencióban lévő, Magyarországból, Olaszországból, Németországból, Csehszlovákiából és Ausztriából lehet approbálás nélkül, egyik számláról a másikra átvettetni az extern lejt. A többi országokban történő extern lej átirását annak keresztülvittele előtt, be kell jelenteni a Banca Nationalánál és csak ezután végezhető el az átirás.

= A Neptun-strand büffé-hérléte. Aradváros gazdasági hivatalában hétfőn folyt le a városi Neptun-strand büffé-hérlétre hirdetett második árlejtés, amelyre három ajánlat érkezett. Scheer Gyula 56.000, Lefkovits Adolf 42.000 és Engländer Rudolf 31.500 lejt ajánlottak fel a Strand-büffé idénybérletéért. A bizottság Scheernek ítélte oda, azzal a feltétellel, hogy a bérleti összeget köteles június hó elsején egy összegben lefizetni; ellenkező esetben a bérlet automatikusan Lefkovitsra száll.

= Kétezer sertésért — kétezer ekét kapunk Csehszlovákiából. Bucurestiből jelentik: Az állatexport szindikátus intervenciójára Prágában úgy döntöttek, hogy a romániai sertés-exportörök terhére bevezetett hatvankét csehkoronás (2500 lej) sertésmanipulációs díjat ezután nem a romániai, hanem a csehországi sertésszindikátus fizeti. Ennek hírére Prágában csaknem egy csehkoronával emelkedett a sertéshús ára kilogrammonként. Az ügyben Prágában járt Caraus román szindikátusi tag kompenzációs szerződést kötött egy prágai mezőgazdaság gépgyárral, amely kétezer hízott sertés ellenében, kétezer ekét fog szállítani Romániába a két ország közötti kontingens mennyiségén felül.

= A szőlőkben fellépett a peronoszpóra. Az aradmegyei szőlősgazdák egyesületét ma arról értesítette a földművelésügyi minisztérium szőlészeti és borászati osztálya, hogy a kedvezőtlen időjárás miatt a szőlőkben fellépett a peronoszpóra. Felhívta az egyesület vezetését, figyelmeztesse a termelőket, hogy azonnal fogjanak hozzá a peronoszpóra kiirtásához, mert különben később teljesen elhatalmasodik ez a szőlőbetegség.

Teherautót ne vásároljon addig, míg Kálmán A. R.-T.-től ajánlatot nem kért

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

KEDD, MÁJUS 30.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14:15: Gramofon. 18: Motcol. zenekar. Könnyű és román zene. 20:30: Gramofon. 21: Kottlar Adolf áriaestje. 22:20: Rádiózenekar. 22:15: Waldteufel: Szirénkeringő. Smetana: Moldava. Glazunov: Raymond, balett. Saint-Saens: A hatyú. Hegedűn játsza: Teodoru D. Schubert: Lovasinduló. — Budapest I. 7:45: Torna. Utána: Odeon gramofonlemez. 10:45: Hírek. 11: Helyszíni közvetítés a budapesti új nagyvásárcsarnokból. 1: Déli harangszó. 1:05: Házikvintett. 2:30: Az 1. honvédegyezred zenekara. 5: „Aki mindig mulatott és sohasem nevetett”. Gajary István felolvasása. 6: Marik Irén zongorázik. 6:30: „Játék a számokkal” (matematikai furcsaságok). Csűrös Zoltán előadása. 7: Farkas Sándor énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. 7:30: „Az emlékezőtehetség”. Tóvölgyi Elemér dr. előadása. 8:10: „Fiatalodjunk”. Dani bá vidám órája. Közreműködik H. Eszenyi Olga. Kiseri Kóczé Antal cigányzenekara. 9:10: Budapesti Hangverseny Zenekar. Majd: Columbia gramofonlemez. 12: Művész-trió (Hetényi-Heidelberg Albert, Buday Dénes, Sebő Miklós). — Bécs. 12:30: Brunner. négyes. 13:40: Feuermann-lemez. 14:10: Gramofon. — 16:55: Gramofon. 18:25: Cabussi szopránénekesnő és Löbisch zongoraművész. bemutatója. 20: Schieder-zenekar. 21:15: A linzi háziezred fennállásának kétszázadik évfordulója. 22: Szerenád a József-térről. 23:30: Gramofon. — Belgrád. 12: Rádiózenekar. 13:05: Gramofon. 16: Gramofon. 16:30: Délszláv dalok. 17: Gramofon. 17:30: Zimanyi tamburazenekar. 21: Slatin hegedűművész játéka. 21:20: Délszláv operákból. — 22:40: Rádiózenekar. — Brunn. 12: Gramofon. 13:30: Déli zene. 19: Zenei hetiszemle. — Leipzig. 13: Szólisták és énekkarok. 17: Szórakoztató zene. 22: Wien. 23:30: Gramofon éjfélig. — Milano. 12:15: Gramofon. 13:30: Gramofon. 14: Könnyű zene. 18:15: Táncczene. 20: Dalok gramofonon. 21:45: „Ciroffé-Ciroffa” című operett. 23:15: Táncczene. — Mor. Ostrava. 12: Gramofon. 17:30: Déltűz zene. 18:50: Gramofon. 20:25: Szórakoztató zene. — Pozsony. 12: Gramofon. — 19: Ének és zene. 20:25: Szórakoztató zene. — Róma. Napoli. 13:30: Gramofon. 14: Vegyes zene. — 18:30: Könnyű zene. 21:15: Chek szopránénekesnő daleste.

Félrevezetik Önt akkor, ha „OLLA” helyett silány utáztatokat ajánlanak. Ne tegye kockára egészségét. Kérje Ön is kimondottan az éltizdekót, a hímert és legjobbnak bevált „OLLA” eredeti csomagolásban.

1845

Varsó. 13:10: Gramofon. 16:50: Gramofon. 18: A filmharmonikusok hangversenye. 21: Rádiózenekar. 23:15: Blumenthal énekesnő és Barkath zongoraművész hangversenye. 23:55: Táncczene.

SZERDA, MÁJUS 31.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14:15: Gramofon. 18: Rádiózenekar. 19:15: Rádiózenekar. 20:20: Gramofon. 21: Alexandrescu Nina hegedűművész játéka. 21:45: Seidmann csellóművész játéka. 22:45: Fuvolaverseny. Budapest I. 7:45: Torna. Utána: Columbia gramofonlemez. 10:45: Hírek. 11: 1. Petőfiné naplójából. 2. Mai kis lexikon. (Felolvasás). Közben: His Master's Voice gramofonlemez. — 1: Déli harangszó. 1:05: Zenekari verseny. 2:30: Kristály gramofonlemez. 4:30: A rádió diáklőrája. 1. A gyöngyvirágos Baranya. 2. A virágok barátja (Linné). 5: Szmirnoff Szergej orosz balajka-zenekara. — 6: „Tálalkozás — vágyódás”. Révész Béla elbeszélése. 6:30: Sándor Mária magyar dalokat énekel Rácz Béla és cigányzenekarának kíséretével. 7:30: Olasz nyelvoktatás. 8:10: Kerpely Jenő gordnázik, zongorán kíséri Polgár Tibor. — 8:50:

„Shakespeare-hatások a magyar irodalomban”. Császár Elemér dr. egyetemi tanár előadása. 9:20: A budapesti nemzetközi újságírókongresszus alkalmából Interjú a Nemzetközi Újságíró Szövetség elnökével. — 9:35: Hangjátékelőadás a stúdióból. Majd: Mándits-Jazz. — Bécs. 12:30: Adler-négyes. 13:40: Gerlach-Rusnak-lemez. 17:05: Filmzene. 18: Bayer Frigyes zeneszerző művel. 20: Müllöcker-est. 21:45: Alkalmi negyedóra. 22:15: Brockmeier: Vándortestvérek című rádióképe. 23:15: Mathé-táncczenekar. — Belgrád. 12: Gramofon. 16: Gramofon. 16:30: Mihajlovics Vlada zongorajátéka. 17:30: Ilcs Dusán népdalokat énekel. 20: Rádiózenekar. 21: Petrovics Ivánka és Brezovsek Iván Beethoven C-moll versenyét játsszák. — Brunn. 12: Gramofon. 20:15: Gramofon. 20:25: Paraszt fuvószenekar. 21:15: Schubert E. orosz dalokat énekel. — 21:30: Rádiózenekar. — Heilsberg. 7:20: Gramofon. 12:30: Déli zene Halleből. 17:30: Szórakoztató zene. 19:25: Koenenkamp éneknégyes. 21: Éjfélig klasszikus operettek részletei. — Milano. 12:15: Vegyes zene. — 13:30: Gramofon. 14—15:15: Rádiózenekar és gramofon. 18: Szoprán- és tenorének. 20:45: Gramofon. 21:30: Háromfelvonásos vígjáték, utána vegyes zene. 23:30: Karének. Utána: Táncczene. — Mor. Ostrava. 11:10: Fuvós rendőrzezenekar. 12: Gramofon. 19:10: Gramofon. 19:25: Játék kromatikus harmonikán. — Pozsony. 12: Gramofon. 13:30: Déli zene. 18:40: Gramofon. 18:45: Magyar óra. Egyfelvonásos bohózatok. — Prága. 7: Ébresztő. 12: Gramofon. 14:40: Gramofon. 17:10: Déli utáni zene. — Riga. 19:30: Lehár: Paganini c. operettjének közvetítése.

A szerkesztőért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

PILISINÉ

kozmetikai szalonja

Verhos-ház, Minorita templommal szemben.
A legmodernebb eszközökkel dolgozik.
Megőrzi fiatalosságát és szépségét.
A szépítő eljárások egész légiója áll oltalatógatók rendelkezésére

1. Szepők eltüntetése.
2. Szemölcs irtás.
3. Archámlasztás.
4. Arcvibrációk.
5. Pattanások eltüntetése.
6. Vörös bőr megsejtesítése.
7. Száraz, zsíros, szintelen bőr megsejtesítése.
8. Különlös arcpakolások.
9. Kikészítés uccára és estélyekre.

Tanácsadás díjtalanul bármilyen kozmetikai kérdésben. —
Tanítványok az arcpakolás minden ágában egy gyakorlatilag, mint elméletileg teljes kiképzést nyernek. — Olcsó havi fizetéses bérletrendszer.

Külön tisztviselő árak !!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVÉLEZÉS.

„NEM BANJA MEG” jellegre levél van az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, kérjük átvenni. 2056

„NEM BANJA MEG” jellegre levél van, kérem az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában átvenni.

ALKALMAZÁS.

MALOMKEZELŐI állást keres vármegyében Kiss Sándor molnár. Arad-Gai, Calea Poetului 19. 2021

KINDERFRAULEIN, Wienerin, sucht Stelle. Spricht auch rumänisch. Bittet die Adressen in der Adm. des „Aradi Közlöny” abzugeben.

NAGYOBB VALLALKOZÁSHOZ 200.000 Lej tőkével társ keresetlik. Szíves ajánlatot „Biztos befektetés 50” cím alatt az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 2041

COOPERATIVA COVĂȘANTANA din Covășanți-Arad, caută un vânzător de prăvălie cu garanție în bani, angajare imediată. Ofertele se primesc la adresa de mai sus. 2054

HÁZMESTERPAR felvételit, rendszeret, megbízható. Jelentkezni: Str. Consistoriului (volt Batthyány-ucca) 29. 2057

LAKÁS.

NÉGYSZOBÁS modern uccal lakás teljes komforttal. park rozott udvarral, földszinten kiadó. Str. Consistoriului (volt Batthyány-ucca) 29. 2058

EGYSZOBÁS, konyhás lakás földszinten kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

KERESK négy-szobás magánházat megvételre, lehetőleg a centrumban. Ajánlatokat az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 2049

ELADÓK: garantált tiszta 8 drb. lőszór-ágybetét, gyönyörű axmüster ebéd-lőszőnyeg, spárta ebéd-lőszőnyeg, villany-lámpa, fehér kerti és konyhasztalok, plüsch asztalterítő, jókarban levő ruhaszékény olcsó árban. PILISINÉ, Bul. Reg. Maria 15. Verhos-ház. Szemben a Minorita-templommal.

GYERMEKKOCSI, fali vitrine, ebéd-lő, háló, uriszoba szalonberendezés, gardero szekrény, perzsa és gyári szőnyegek, komódok, Biedermayer-szalon, szobrok, ezüst girandolok, festmények, zongorák, hegedűk, fogorvosi és fogtechnikai felszerelések, antik kredenc, virágállványok arany és ezüst karórák, eladók. SALGONÉ bizom üzlet Str. Horia (Széchenyi-utca) 1. Neuman-palota. 1000

SÜRGŐSEN KERESK ezüst tárgyakat, keleti és helyben készített perzsa szőnyeget, gyári ebéd-lő és futószőnyeget, modern háló- és ebéd-lő-berendezéseket, vitrin és vitrintárgyakat, orvosi műszerszekrényt, márkás festményeket, filé asztalterítőket, székeket, bőröndöket stb. SALGONÉ bizományi üzlet, Arad, Strada Horia 1. Neuman-palota. 1000

Nagyszebeni Takarékpénztári
80.000—100.000 lejig szóló
betéti könyvet vesznek.

Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2061

ÜZLETEK.

Társakat

keresünk egyenként 60—70 000 lej tőkével külföldi jövedelmező cikkeket egyed-árusításához. közreműködés szükséges. Utazást vállaló egyének előnyben. — Ajánlatok „Állandó kereset” jelleg alatt az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kértnek. 2039

HALOSZOBAK új és használt állapotban 8500 lejtől. Ebéd-lők, modern uriszobák 7800 (új), Schöberl, Irásztal 850, Slinger varrógépek 900, Előszobafal 850, Garderószekrények, Konyhabutorok 850, Garnitúrák 1000. Ezüstöt, aranyat, briliánst, szőnyeget keresünk sürgősen készpénzért.

ZALOGTÁRGYAKRA a legmagasabb tésegeket csak az általunk képviselt temesvári Városi zálogház folyósítja. aranyra grammonként 55— lejt adunk. Az évi kamat csak 18 százalékos, az eddigi 24 százalékos helyett. Meghosszabbításokat a legolcsóbban vállalunk. Ne fizessen soha többet 18 százaléknál.

„COMISIO” biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 13. (Dacia mellett)

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST.

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL”